

**Konsolideret udgave af Domstolens procesreglement af 25. september
2012 ***

Indhold

	Side
INDLEDENDE BESTEMMELSER.....	11
Artikel 1 Definitioner	11
Artikel 2 Reglementets formål.....	12
FØRSTE AFSNIT DOMSTOLENS ORGANISATION.....	12
KAPITEL 1 DOMMERE OG GENERALADVOKATER.....	12
Artikel 3 Begyndelsestidspunkt for dommeres og generaladvokaters embedsperiode.....	12
Artikel 4 Edsaflæggelse.....	12
Artikel 5 Højtidelig forsikring	12
Artikel 6 Afskedigelse af en dommer eller en generaladvokat.....	13
Artikel 7 Rang efter anciennitet.....	13
KAPITEL 2 DOMSTOLENS PRÆSIDENT OG VICEPRÆSIDENT, OPRETTELSE AF AFDELINGER OG VALG AF FØRSTEGENERALADVOKATEN	13
Artikel 8 Valg af Domstolens præsident og vicepræsident	13
Artikel 9 Præsidentens opgaver	14
Artikel 10 Vicepræsidentens opgaver.....	14
Artikel 11 Oprettelse af afdelinger	14
Artikel 12 Valg af afdelingsformænd	15
Artikel 13 Præsidentens og vicepræsidentens forfald.....	15
Artikel 14 Valg af førstegeneraladvokaten.....	15

* Domstolens procesreglement af 25.9.2012 (EUT L 265 af 29.9.2012), som ændret den 18.6.2013 (EUT L 173 af 26.6.2013, s. 65), den 19.7.2016 (EUT L 217 af 12.8.2016, s. 69), den 9.4.2019 (EUT L 111 af 25.4.2019, s. 73), den 26.11.2019 (EUT L 316 af 6.12.2019, s. 103), den 2.7.2024 (EUT L af 12.8.2024, http://data.europa.eu/eli/proc_internal/2024/2094/oj) og den 2.6.2026 (EUT L af 17.6.2026, http://data.europa.eu/eli/proc_rules/2026/1335/oj).

KAPITEL 3 FORDELING AF SAGER TIL REFERERENDE DOMMERE OG GENERALADVOKATER	16
Artikel 15 Udpegelse af den refererende dommer.....	16
Artikel 16 Udpegelse af generaladvokaten.....	16
KAPITEL 4 ASSISTERENDE REFERENTER.....	16
Artikel 17 Assisterende referenter	16
KAPITEL 5 JUSTITSKONTORET	17
Artikel 18 Udnævnelse af justitssekretæren	17
Artikel 19 Assisterende justitssekretær.....	18
Artikel 20 Justitssekretærens opgaver	18
Artikel 21 Registrets førelse	18
Artikel 22 Adgang til registret, domme og kendelser.....	19
KAPITEL 6 PRAKTISKE FORHOLD VEDRØRENDE DOMSTOLENS VIRKSOMHED	19
Artikel 23 Stedet for Domstolens møder	19
Artikel 24 Domstolens arbejdskalender.....	19
Artikel 25 Domstolens almindelige møder	20
Artikel 26 Optagelse af protokollat	20
KAPITEL 7 DOMMERKOLLEGIERNE	20
Første afdeling. Sammensætningen af dommerkollegierne.....	20
Artikel 27 Sammensætningen af den store afdeling	20
Artikel 28 Sammensætningen af afdelinger med fem og med tre dommere.....	21
Artikel 29 Sammensætningen af afdelinger i tilfælde af forening eller afgivelse af sager	22
Artikel 30 Afdelingsformandens forfald.....	22
Artikel 31 Medlemmers forfald.....	22
Anden afdeling. Rådslagninger og afstemninger.....	23
Artikel 32 Fremgangsmåden ved rådslagninger og afstemninger	23
Artikel 33 Antallet af dommere, der deltager i rådslagning og afstemning	23
Artikel 34 Den store afdelings beslutningsdygtighed.....	23
Artikel 35 Beslutningsdygtighed for afdelinger med fem og med tre dommere.....	23
KAPITEL 8 REGLER OM SPROG	24
Artikel 36 Processprog	24

Artikel 37	Fastlæggelse af processprog	24
Artikel 38	Processprogets anvendelse	25
Artikel 39	Justitssekretærens ansvar for oversættelser	26
Artikel 40	Sprogordning for Domstolens publikationer	26
Artikel 41	Retsgyldige tekster	26
Artikel 42	Domstolens sprogteneste.....	26

ANDET AFSNIT FÆLLES PROCESSUELLE BESTEMMELSER27

KAPITEL 1 RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSE FOR BEFULDMÆGTIGEDE, RÅDGIVERE OG ADVOKATER27

Artikel 43	Privilegier, immuniteter og lempelser	27
Artikel 44	Partsrepræsentanters legitimation.....	27
Artikel 45	Ophævelse af immuniteten	28
Artikel 46	Udelukkelse fra retsforhandlingerne	28
Artikel 47	Lærere ved højere læreanstalter og hovedsagens parter	28

KAPITEL 2 FORKYNDELSER.....29

Artikel 48	Former for forkyndelse.....	29
------------	-----------------------------	----

KAPITEL 3 FRISTER.....29

Artikel 49	Beregning af frister.....	29
Artikel 50	Søgsmål til prøvelse af en institutions retsakter	30
Artikel 51	Afstandsfrist	30
Artikel 52	Fastsættelse og forlængelse af frister	30

KAPITEL 4 DE FORSKELLIGE SAGSBEHANDLINGSFORMER.....31

Artikel 53	Sagsbehandlingsformer	31
Artikel 54	Forening af sager	31
Artikel 55	Udsættelse af sagen	31
Artikel 56	Udsættelse til senere pådømmelse.....	32

KAPITEL 5 RETSFORHANDLINGERNES SKRIFTLIGE DEL32

Artikel 57	Indlevering af processkrifter.....	32
Artikel 58	Processkrifters længde.....	33

KAPITEL 6 FORELØBIG RAPPORT OG HENVISNING TIL DOMMERKOLLEGERNE.....34

Artikel 59	Foreløbig rapport.....	34
Artikel 60	Henvisning til dommerkollegierne	34

KAPITEL 7 FORANSTALTNINGER MED HENBLIK PÅ SAGENS
TILRETTELÆGGELSE OG BEVISOPTAGELSE.....35

Første afdeling. Foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse.....35

Artikel 61 Foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, der
træffes af Domstolen35

Artikel 62 Foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, der
træffes af den refererende dommer eller generaladvokaten .35

Anden afdeling. Bevisoptagelse35

Artikel 63 Beslutning om bevisoptagelse35

Artikel 64 Fastlæggelse af bevisoptagelsen.....36

Artikel 65 Deltagelse i bevisoptagelsen.....36

Artikel 66 Vidneførsel36

Artikel 67 Afgivelse af vidneforklaring.....37

Artikel 68 Vidners edsafklæggelse37

Artikel 69 Bøder37

Artikel 70 Sagkyndige erklæringer.....37

Artikel 71 Sagkyndiges edsafklæggelse38

Artikel 72 Indsigelse mod et vidne eller en sagkyndig.....38

Artikel 73 Udgifter til vidneførsel og indhentelse af sagkyndig erklæring
.....38

Artikel 74 Protokollat fra forberedende retsmøder med henblik på
bevisoptagelse39

Artikel 75 Åbning af retsforhandlingernes mundtlige del efter
bevisoptagelse39

KAPITEL 8 RETSFORHANDLINGERNES MUNDTLIGE DEL39

Artikel 76 Mundtlig forhandling39

Artikel 77 Fælles mundtlig forhandling.....40

Artikel 78 Deltagelse i et retsmøde via videokonference40

Artikel 79 Dørlukning.....40

Artikel 80 Den mundtlige forhandlings forløb41

Artikel 80a Streaming af retsmøder.....41

Artikel 81 Afslutning af den mundtlige forhandling42

Artikel 82 Generaladvokatens fremsættelse af forslag til afgørelse42

Artikel 83 Åbning eller genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del
.....42

Artikel 84 Protokollat fra mundtlige forhandlinger42

Artikel 85 Lydoptagelse fra retsmøder43

KAPITEL 9	DOMME OG KENDELSER.....	43
Artikel 86	Datoen for domsafsigelsen	43
Artikel 87	Dommes indhold	43
Artikel 88	Dommes afsigelse og forkyndelse.....	43
Artikel 89	Kendelsers indhold	44
Artikel 90	Kendelsers underskrivelse og forkyndelse	45
Artikel 91	Dommes og kendelsers retskraft	45
Artikel 92	Offentliggørelse i Den Europæiske Unions Tidende.....	45
TREDJE AFSNIT	PRÆJUDICIELLE FORELÆGGELSER.....	45
KAPITEL 1	ALMINDELIGE BESTEMMELSER	45
Artikel 93	Anvendelsesområde.....	45
Artikel 93a	Indledende analyse af anmodningerne om præjudiciel afgørelse	45
Artikel 94	Indholdet af anmodninger om præjudiciel afgørelse	46
Artikel 95	Anonymisering og udeladelse af personoplysninger.....	47
Artikel 96	Deltagelse i præjudicielle sager.....	47
Artikel 97	Hovedsagens parter	48
Artikel 98	Oversættelse og forkyndelse af anmodninger om præjudiciel afgørelse	48
Artikel 99	Besvarelse ved begrundet kendelse	49
Artikel 100	Ophør af Domstolens kompetence i en verserende præjudiciel sag.....	49
Artikel 101	Anmodning om uddybende oplysninger	49
Artikel 102	Den præjudicielle sags omkostninger.....	50
Artikel 103	Berigtigelse af domme og kendelser	50
Artikel 104	Fortolkning af præjudicielle afgørelser	50
KAPITEL 2	FREMSKYNDET PRÆJUDICIEL PROCEDURE	50
Artikel 105	Fremskyndet procedure	50
Artikel 106	Fremsendelse af processkrifter	51
KAPITEL 3	PRÆJUDICIEL HASTEPROCEDURE.....	51
Artikel 107	Anvendelsesområdet for den præjudicielle hasteprocedure .	51
Artikel 108	Beslutning om anvendelse af hasteproceduren.....	52
Artikel 109	Hasteprocedurens skriftlige del	52
Artikel 110	Forkyndelser og meddelelser efter afslutningen af retsforhandlingernes skriftlige del.....	53

Artikel 111	Udeladelse af hasteprocedurens skriftlige del	53
Artikel 112	Afgørelse om sagens realitet	54
Artikel 113	Dommerkollegium.....	54
Artikel 114	Fremsendelse af processkrifter	54
KAPITEL 4 PROCEDUREN EFTER HENVISNING.....		54
Artikel 114a	Anmodninger om præjudiciel afgørelse henvist af Retten i henhold til statuttens artikel 54, stk. 2	54
Artikel 114b	Anmodninger om præjudiciel afgørelse henvist af Retten i henhold til artikel 256, stk. 3, andet afsnit, TEUF.....	54
KAPITEL 5 RETSHJÆLP.....		55
Artikel 115	Ansøgning om retshjælp.....	55
Artikel 116	Afgørelse om retshjælp	55
Artikel 117	Beløb, der udbetales i medfør af en retshjælpsbevilling	56
Artikel 118	Tilbagekaldelse af retshjælpsbevillingen	56
FJERDE AFSNIT DIREKTE SØGSMÅL		56
KAPITEL 1 PARTSREPRÆSENTATION.....		56
Artikel 119	Pligt til at lade sig repræsentere.....	56
KAPITEL 2 RETSFORHANDLINGERNES SKRIFTLIGE DEL		57
Artikel 120	Stævningens indhold	57
Artikel 121	Oplysninger vedrørende forkyndelser	57
Artikel 122	Bilag til stævningen.....	58
Artikel 123	Forkyndelse af stævningen.....	58
Artikel 124	Svarskriftets indhold.....	58
Artikel 125	Fremsendelse af dokumenter	59
Artikel 126	Replik og duplik	59
KAPITEL 3 ANBRINGENDER OG BEVISER		59
Artikel 127	Nye anbringender	59
Artikel 128	Beviser.....	59
KAPITEL 4 INTERVENTION.....		60
Artikel 129	Formålet med og virkningerne af intervention.....	60
Artikel 130	Anmodning om intervention.....	60
Artikel 131	Afgørelse vedrørende en anmodning om intervention	61
Artikel 132	Indgivelse af skriftlige indlæg	61

KAPITEL 5 FREMSKYNDET PROCEDURE	62
Artikel 133 Beslutning om anvendelse af en fremskyndet procedure	62
Artikel 134 Retsforhandlingernes skriftlige del.....	62
Artikel 135 Retsforhandlingernes mundtlige del.....	63
Artikel 136 Afgørelse om sagens realitet	63
KAPITEL 6 SAGSOMKOSTNINGER	63
Artikel 137 Afgørelse om sagsomkostninger	63
Artikel 138 Almindelige bestemmelser om fordeling af sagsomkostninger	63
Artikel 139 Udgifter påført unødvendigt eller af ond vilje.....	63
Artikel 140 Intervenienters sagsomkostninger	64
Artikel 141 Afgørelse om sagsomkostninger, hvis sagen hæves.....	64
Artikel 142 Afgørelse om sagsomkostninger, hvis der ikke er anledning til at træffe afgørelse.....	64
Artikel 143 Udgifter i forbindelse med sagens behandling ved Domstolen	64
Artikel 144 Sagsomkostninger, der kan kræves erstattet.....	65
Artikel 145 Tvist om, hvilke sagsomkostninger der kan kræves erstattet.....	65
Artikel 146 Fremgangsmåden ved betaling	65
KAPITEL 7 INDGÅELSE AF FORLIG, OPHÆVELSE AF SAGER, SAGER, HVOR DER IKKE ER ANLEDNING TIL AT TRÆFFE AFGØRELSE, SAMT FORMALITETSINDSIGELSER OG ANDRE PROCESSUELLE SPØRGSMÅL	66
Artikel 147 Indgåelse af forlig.....	66
Artikel 148 Ophævelse	66
Artikel 149 Sager, hvor der ikke er anledning til at træffe afgørelse	66
Artikel 150 Ufravigelige procesforudsætninger	66
Artikel 151 Formalitetsindsigelser og andre processuelle spørgsmål.....	66
KAPITEL 8 UDEBLIVELSESDOMME.....	67
Artikel 152 Udeblivelsesdomme	67
KAPITEL 9 ANMODNINGER OG INDSIGELSER VEDRØRENDE KENDELSER OG DOMME	68
Artikel 153 Det kompetente dommerkollegium	68
Artikel 154 Berigtigelse.....	68
Artikel 155 Undladelse af at træffe afgørelse.....	68
Artikel 156 Anmodning om genoptagelse	69
Artikel 157 Tredjemandsindsigelse	69

Artikel 158	Fortolkning	70
Artikel 159	Ekstraordinær genoptagelse.....	70
Artikel 159a	Anmodninger og indsigelser, der åbenbart må afvises, eller som er åbenbart ugrundede.....	71
KAPITEL 10	UDSÆTTELSE AF GENNEMFØRELSEN OG ANDRE FORELØBIGE FORHOLDSREGLER	72
Artikel 160	Anmodning om udsættelse af gennemførelsen eller andre foreløbige forholdsregler	72
Artikel 161	Afgørelse vedrørende anmodningen.....	72
Artikel 162	Kendelse om udsættelse af gennemførelsen eller foreløbige forholdsregler	73
Artikel 163	Ændrede forhold.....	73
Artikel 164	Fornytt anmodning.....	73
Artikel 165	Anmodninger i henhold til artikel 280 TEUF og 299 TEUF samt artikel 164 TEA	73
Artikel 166	Anmodninger i henhold til artikel 81 TEA.....	73
FEMTE AFSNIT	APPEL AF AFGØRELSER TRUFFET AF RETTEN	74
KAPITEL 1	APPELSKRIFTETS FORM OG INDHOLD SAMT PÅSTANDE I APPELSKRIFTET	74
Artikel 167	Indlevering af appelskrift	74
Artikel 168	Appelskriftets indhold	74
Artikel 169	Påstande, anbringender og argumenter i appelskriftet.....	75
Artikel 170	Påstande for det tilfælde, at appellen tages til følge	75
KAPITEL 1A	FORUDGÅENDE BEVILLING FOR DE I STATUTTENS ARTIKEL 58A OMHANDLEDE APPELLER.....	75
Artikel 170a	Anmodning om bevilling af appellen	75
Artikel 170b	Afgørelse om anmodningen om bevilling af appel	76
KAPITEL 2	SVARSKRIFT, REPLIK OG DUPLIK	77
Artikel 171	Appelskriftets forkyndelse.....	77
Artikel 172	Parter, der kan indgive svarskrift.....	77
Artikel 173	Svarskriftets indhold.....	77
Artikel 174	Påstande i svarskriftet.....	77
Artikel 175	Replik og duplik	77
KAPITEL 3	KONTRAAPPELSKRIFTETS FORM OG INDHOLD SAMT PÅSTANDE I KONTRAAPPELSKRIFTET	78
Artikel 176	Kontraappel	78

Artikel 177	Kontraappelskriftets indhold	78
Artikel 178	Påstande, anbringender og argumenter i kontraappelskriftet	78
KAPITEL 4	SVARSKRIFT, REPLIK OG DUPLIK VEDRØRENDE KONTRAAPPEL	79
Artikel 179	Svarskrift vedrørende kontraappel	79
Artikel 180	Replik og duplik vedrørende kontraappel	79
KAPITEL 5	APPEL ELLER KONTRAAPPEL, DER AFGØRES VED KENDELSE	79
Artikel 181	Appel eller kontraappel, der åbenbart skal afvises eller er åbenbart ugrundet	79
Artikel 182	Appel, der åbenbart skal tages til følge	80
KAPITEL 6	FØLGERNE FOR EN KONTRAAPPEL AF, AT APPELLEN SLETES AF REGISTRET	80
Artikel 183	Følgerne for en kontraappel af, at appellen hæves eller afvises	80
KAPITEL 7	SAGSOMKOSTNINGER OG RETSHJÆLP I APPELSAGER	80
Artikel 184	Afgørelse om sagsomkostninger i appelsager	80
Artikel 185	Retshjælp	81
Artikel 186	Forudgående ansøgning om retshjælp	81
Artikel 187	Afgørelse om retshjælp	81
Artikel 188	Beløb, der udbetales i medfør af en retshjælpsbevilling	82
Artikel 189	Tilbagekaldelse af retshjælpsbevillingen	82
KAPITEL 8	ANDRE BESTEMMELSER, DER FINDER ANVENDELSE PÅ APPELSAGER	82
Artikel 190	Andre bestemmelser, der finder anvendelse på appelsager ..	82
Artikel 190a	Behandlingen af de oplysninger eller dokumenter, som er blevet fremlagt for Retten i henhold til artikel 105 i Rettens procesreglement	83
SJETTE AFSNIT FORNYET PRØVELSE AF AFGØRELSE TRUFFET AF RETTEN		84
Artikel 191	Afdeling med ansvar for beslutninger om fornyet prøvelse ..	84
Artikel 192	Underretning om og fremsendelse af afgørelser, der kan undergives fornyet prøvelse	84
Artikel 193	Fornyet prøvelse af afgørelser truffet i appelsager	84
Artikel 193a	Intet forslag om fornyet prøvelse	85
Artikel 194	Fornyet prøvelse af præjudicielle afgørelser	85
Artikel 195	Realitetsdom efter beslutning om fornyet prøvelse	86

SYVENDE AFSNIT ANMODNINGER OM UDTALELSE.....87

Artikel 196	Retsforhandlingernes skriftlige del.....	87
Artikel 197	Udpegelse af den refererende dommer og generaladvokaten	87
Artikel 198	Mundtlig forhandling	87
Artikel 199	Frist for afgivelse af udtalelsen	87
Artikel 200	Afgivelse og forkyndelse af udtalelser	87

OTTENDE AFSNIT SÆRLIGE PROCEDURER.....88

Artikel 201	Prøvelse af Voldgiftsudvalgets afgørelser.....	88
Artikel 202	Proceduren i henhold til artikel 103 TEA.....	88
Artikel 203	Procedurerne i henhold til artikel 104 TEA og 105 TEA.....	89
Artikel 204	Proceduren i henhold til EØS-aftalens artikel 111, stk. 3	89
Artikel 205	Afgørelse af tvister som omhandlet i artikel 35 TEU i den affattelse, der var gældende forud for Lissabontraktatens ikrafttrædelse.....	90
Artikel 206	Anmodninger i henhold til artikel 269 TEUF	90

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER.....90

Artikel 207	Tillægsreglement.....	90
Artikel 208	Gennemførelsesbestemmelser	91
Artikel 209	Ophævelse	91
Artikel 210	Dette reglements offentliggørelse og ikrafttræden	91

INDLEDENDE BESTEMMELSER

Artikel 1 *Definitioner*

1. I dette reglement:

- a) angives bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Union (EU-traktaten) ved nummeret på den pågældende artikel i nævnte traktat efterfulgt af forkortelsen »TEU«
- b) angives bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUF-traktaten) ved nummeret på den pågældende artikel i nævnte traktat efterfulgt af forkortelsen »TEUF«
- c) angives bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratomtraktaten) ved nummeret på den pågældende artikel i nævnte traktat efterfulgt af forkortelsen »TEA«
- d) benævnes protokollen vedrørende statutten for Den Europæiske Unions Domstol »statutten«
- e) benævnes aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde ¹ »EØS-aftalen«
- f) benævnes Rådets forordning nr. 1 af 15. april 1958 om den ordning, der skal gælde for Det Europæiske Økonomiske Fællesskab på det sproglige område ², »Rådets forordning nr. 1«.

2. I dette reglement forstås ved

- a) »institutioner«: EU-institutionerne, jf. artikel 13, stk. 1, TEU, samt de organer, kontorer og agenturer, som er oprettet ved traktaterne eller ved en retsakt til gennemførelse heraf, og som kan være parter for Domstolen
- b) »EFTA-Tilsynsmyndigheden«: den i EØS-aftalen omhandlede tilsynsmyndighed
- c) »berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23«: samtlige parter, stater, institutioner, organer, kontorer og agenturer, som i medfør af

¹ EFT L 1 af 3.1.1994, s. 27.

² EFT 1952-1958, s. 59.

den anførte artikel kan indgive indlæg eller bemærkninger i en præjudiciel sag.

Artikel 2 *Reglementets formål*

Dette reglements bestemmelser gennemfører og supplerer, i det omfang, hvori der er behov herfor, de relevante bestemmelser i EU-traktaten, EUF-traktaten og Euratomtraktaten samt i statutten.

FØRSTE AFSNIT DOMSTOLENS ORGANISATION

Kapitel 1

DOMMERE OG GENERALADVOKATER

Artikel 3 *Begyndelsestidspunkt for dommers og generaladvokaters embedsperiode*

En dommers eller en generaladvokats embedsperiode løber fra det tidspunkt, som er fastsat i udnævnelsesdokumentet. Er begyndelsestidspunktet for embedsperioden ikke fastsat i udnævnelsesdokumentet, løber embedsperioden fra datoen for dette dokumentets offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4 *Edsaflæggelse*

Før dommere og generaladvokater påbegynder deres embedsvirksomhed, aflægger de i det første offentlige retsmøde ved Domstolen, hvori de deltager efter deres udnævnelse, i overensstemmelse med statuttens artikel 2 følgende ed:

»Jeg sværger, at jeg vil udføre mit hverv upartisk og samvittighedsfuldt, og at jeg vil bevare tavshed om Domstolens rådslagninger og afstemninger.«

Artikel 5 *Højtidelig forsikring*

Umiddelbart efter at have aflagt ed underskriver dommere og generaladvokater en erklæring, hvorved de afgiver den i statuttens artikel 4, stk. 3, omhandlede højtidelige forsikring.

Artikel 6 *Afskedigelse af en dommer eller en generaladvokat*

1. Når Domstolen i medfør af statuttens artikel 6 skal afgøre, om en dommer eller en generaladvokat ikke længere opfylder de nødvendige forudsætninger eller overholder de forpligtelser, der følger med embedet, anmoder præsidenten den pågældende om at fremsætte sine bemærkninger.
2. Domstolen træffer afgørelse uden justitssekretærens tilstedeværelse.

Artikel 7 *Rang efter anciennitet*

1. Dommeres og generaladvokaters anciennitet beregnes uden forskel på grundlag af tidspunktet for påbegyndelsen af deres embedsvirksomhed.
2. De, der har samme anciennitet i embedet, har rang efter deres alder.
3. Dommere og generaladvokater, som genudnævnes, bevarer deres hidtidige rang.

Kapitel 2

DOMSTOLENS PRÆSIDENT OG VICEPRÆSIDENT, OPRETTELSE AF AFDELINGER OG VALG AF FØRSTEGENERALADVOKATEN

Artikel 8 *Valg af Domstolens præsident og vicepræsident*

1. Dommerne vælger Domstolens præsident af deres midte for en periode af tre år umiddelbart efter den delvise nybesættelse af dommerembederne i henhold til artikel 253, stk. 2, TEUF.
2. Fratræder præsidenten embedet inden embedsperiodens normale udløb, vælges en afløser for denne for den resterende del af perioden.
3. Valg efter denne artikel sker ved hemmelig afstemning. Den dommer, der opnår stemmerne fra mere end halvdelen af Domstolens dommere, er valgt. Opnår ingen af dommerne dette flertal, foretages der nye afstemninger, indtil det opnås.
4. Dommerne vælger derefter af deres midte Domstolens vicepræsident for en periode af tre år efter den fremgangsmåde, der er fastsat i stk. 3. Fratræder vicepræsidenten embedet inden embedsperiodens normale udløb, finder stk. 2 anvendelse.
5. Det offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, hvem der i medfør af denne artikel er valgt som præsident og vicepræsident.

Artikel 9 *Præsidentens opgaver*

1. Præsidenten repræsenterer Domstolen.
2. Præsidenten leder Domstolens virksomhed. Præsidenten leder de almindelige møder med deltagelse af Domstolens medlemmer samt retsmøder og rådslagninger og afstemninger i plenum og i den store afdeling.
3. Præsidenten påser, at institutionens tjenestegrene fungerer tilfredsstillende.

Artikel 10 *Vicepræsidentens opgaver*

1. Vicepræsidenten bistår Domstolens præsident ved udførelsen af dennes opgaver og afløser denne i tilfælde af forfald.
2. Vicepræsidenten afløser Domstolens præsident på dennes anmodning ved udførelsen af de i artikel 9, stk. 1 og 3, omhandlede opgaver.
3. Domstolen kan træffe beslutning om, under hvilke betingelser vicepræsidenten afløser Domstolens præsident ved udøvelsen af dennes judicielle opgaver. Denne beslutning offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 11 *Oprettelse af afdelinger*

1. Domstolen opretter af sin midte afdelinger med fem og med tre dommere, jf. statuttens artikel 16, og træffer bestemmelse om dommernes fordeling mellem afdelingerne.
2. Domstolen udpeger de afdelinger med fem dommere, som for en periode af et år skal behandle de sager, der er omhandlet i dette reglements artikel 107 samt artikel 193 og 194.
3. Når en sag i henhold til dette reglements artikel 60 er henvist til et dommerkollegium, dækker betegnelsen »Domstolen« i dette reglement det pågældende kollegium.
4. I sager, der er henvist til en afdeling med fem eller med tre dommere, udøves præsidentens beføjelser af afdelingsformanden.
5. Dommernes fordeling mellem afdelingerne og udpegelsen af de afdelinger, der skal behandle de sager, der er omhandlet i dette reglements artikel 107 samt artikel 193 og 194, offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 12 *Valg af afdelingsformænd*

1. Dommerne vælger, umiddelbart efter at have valgt Domstolens præsident og vicepræsident, for en periode af tre år formændene for afdelinger med fem dommere.
2. Dommerne vælger derefter for en periode af et år formændene for afdelinger med tre dommere.
3. Bestemmelserne i artikel 8, stk. 2 og 3, finder anvendelse.
4. Det offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, hvem der i medfør af denne artikel er valgt som afdelingsformænd.

Artikel 13 *Præsidentens og vicepræsidentens forfald*

Har præsidenten og vicepræsidenten forfald, varetages præsidentens opgaver af en af formændene for afdelinger med fem dommere eller, hvis dette ikke er muligt, af en af formændene for afdelinger med tre dommere eller, hvis dette ikke er muligt, af en af de øvrige dommere, i henhold til den rangfølge, der er fastsat i artikel 7.

Artikel 14 *Valg af førstegeneraladvokaten*

1. Generaladvokaterne vælger førstegeneraladvokaten af deres midte for en periode af tre år umiddelbart efter den delvise nybesættelse i henhold til artikel 253, stk. 2, TEUF.
2. Fratræder førstegeneraladvokaten embedet inden embedsperiodens normale udløb, vælges en afløser for den resterende del af perioden.
3. Valg efter denne artikel sker ved hemmelig afstemning. Den generaladvokat, der opnår stemmerne fra mere end halvdelen af Domstolens generaladvokater, er valgt. Opnår ingen generaladvokat dette flertal, foretages der nye afstemninger, indtil det opnås.
4. Det offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, hvem der i medfør af denne artikel er valgt som førstegeneraladvokat.

Kapitel 3

FORDELING AF SAGER TIL REFERERENDE DOMMERE OG GENERALADVOKATER

Artikel 15 *Udpegelse af den refererende dommer*

1. Domstolens præsident udpeger snarest efter, at det dokument, hvorved en sag indbringes for Domstolen, er indleveret, den refererende dommer i sagen.
2. I de sager, der er omhandlet i artikel 107 samt i artikel 193 og 194, vælges den refererende dommer blandt dommerne i den afdeling, der er udpeget i medfør af artikel 11, stk. 2, på forslag fra formanden for denne afdeling. Hvis afdelingen i medfør af artikel 109 beslutter ikke at undergive sagen hasteproceduren, kan Domstolens præsident omfordele sagen til en refererende dommer, der er tilknyttet en anden afdeling.
3. Domstolens præsident træffer de nødvendige foranstaltninger, såfremt en refererende dommer har forfald.

Artikel 16 *Udpegelse af generaladvokaten*

1. Førstegeneraladvokaten beslutter, hvilken generaladvokat en sag skal fordeles til.
2. Førstegeneraladvokaten træffer de nødvendige foranstaltninger, såfremt en generaladvokat har forfald.

Kapitel 4

ASSISTERENDE REFERENTER

Artikel 17 *Assisterende referenter*

1. Såfremt Domstolen finder det nødvendigt af hensyn til sagernes forberedelse, fremsætter den i henhold til statuttens artikel 13 forslag om udnævnelse af assisterende referenter.
2. Assisterende referenter har navnlig til opgave:
 - a) at bistå Domstolens præsident i spørgsmål om anvendelse af foreløbige forholdsregler
 - b) at bistå de refererende dommere ved løsningen af deres opgaver.

3. Under udførelsen af deres hverv er assisterende referenter undergivet Domstolens præsident, en af afdelingsformændene eller en refererende dommer.

4. Før assisterende referenter påbegynder deres virksomhed, aflægger de den i dette reglements artikel 4 omhandlede ed for Domstolen.

Kapitel 5

JUSTITSKONTORET

Artikel 18 *Udnævnelse af justitssekretæren*

1. Domstolen udnævner justitssekretæren.

2. Såfremt embedet som justitssekretær bliver ledigt, offentliggøres et stillingsopslag i *Den Europæiske Unions Tidende*. Interesserede opfordres til at indgive en ansøgning inden for en frist på mindst tre uger, med udførlige oplysninger om deres nationalitet, akademiske grader, sprogkundskaber, nuværende og tidligere beskæftigelse samt eventuelle erfaringer fra domstolsarbejde og internationalt arbejde.

3. Afstemningen, hvori dommerne og generaladvokaterne deltager, finder sted efter den i artikel 8, stk. 3, fastsatte fremgangsmåde.

4. Justitssekretæren udnævnes for en periode af seks år. Der kan ske genudnævnelse. Domstolen kan beslutte at genudnævne den hidtidige justitssekretær uden at anvende den i stk. 2 fastsatte fremgangsmåde.

5. Justitssekretæren aflægger den ed, som er angivet i artikel 4, og underskriver den i artikel 5 omhandlede erklæring.

6. Justitssekretæren kan kun afskediges, hvis denne ikke længere opfylder de nødvendige forudsætninger eller overholder de forpligtelser, der følger med embedet. Domstolen træffer beslutning herom efter at have givet justitssekretæren lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger.

7. Fratræder justitssekretæren inden embedsperiodens udløb, udnævner Domstolen en ny justitssekretær for en periode af seks år.

8. Det offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, hvem der i medfør af denne artikel er valgt som justitssekretær.

Artikel 19 *Assisterende justitssekretær*

Domstolen kan efter den fremgangsmåde, som gælder for justitssekretæren, udnævne en assisterende justitssekretær til at bistå justitssekretæren og til at afløse denne i tilfælde af forfald.

Artikel 20 *Justitssekretærens opgaver*

1. På vegne af Domstolens præsident sørger justitssekretæren for modtagelse, videresendelse og opbevaring af alle dokumenter samt for foretagelse af de i dette reglement foreskrevne forkyndelser.
2. Justitssekretæren bistår Domstolens medlemmer i alle deres embedshandlinger.
3. Justitssekretæren opbevarer seglet. Justitssekretæren har ansvaret for arkivet og for Domstolens publikationer, herunder samlingen af afgørelser.
4. Justitssekretæren leder på vegne af Domstolens præsident institutionens tjenestegrene. Justitssekretæren er ansvarlig for personaleledelse og administration samt for udarbejdelse og gennemførelse af budgettet.

Artikel 21 *Registrets førelse*

1. Justitskontoret fører på justitssekretærens ansvar et register, hvori alle processkrifter med dertil hørende bilag løbende indføres i den rækkefølge, hvori de indleveres.
2. Justitssekretæren forsyner de originale eksemplarer og, såfremt parterne anmoder om det, tillige de genparter, de forelægger, med påtegning om indførslen i registret.
3. Indførslen i registret og de i stk. 2 nævnte påtegninger har retsvirkning som autentisk bevis.
4. Der offentliggøres en meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende* med angivelse af datoen for indførslen af det indledende processkrift i registret, parternes navne eller i givet fald de initialer, der erstatter navnene, de nedlagte påstande samt de fremsatte anbringender og væsentligste argumenter.
5. I de tilfælde, der er omhandlet i nærværende reglements tredje afsnit, skal den meddelelse, som offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, indeholde en angivelse af datoen for indleveringen af anmodningen om præjudiciel afgørelse, den forelæggende ret, navnene på parterne i tvisten i hovedsagen eller i givet fald de initialer, der erstatter navnene, og de spørgsmål, der er forelagt Domstolen.

Artikel 22 *Adgang til registret, domme og kendelser*

1. Enhver kan gennemse registret på Justitskontoret og få genparter eller udskrifter heraf mod betaling efter de takster, som Domstolen fastsætter efter justitssekretærens indstilling.
2. Enhver part i en sag kan mod betaling efter Justitskontorets takster få bekræftede genparter af processkrifterne.
3. Enhver kan desuden mod betaling efter Justitskontorets takster få bekræftede genparter af domme og kendelser.

Kapitel 6

PRAKTISKE FORHOLD VEDRØRENDE DOMSTOLENS VIRKSOMHED

Artikel 23 *Stedet for Domstolens møder*

Domstolen kan afholde et eller flere nærmere angivne møder et andet sted end der, hvor Domstolen har sæde.

Artikel 24 *Domstolens arbejdskalender*

1. Retsåret begynder den 7. oktober i et kalenderår og slutter den 6. oktober det følgende år.
2. Retsferierne fastsættes af Domstolen.
3. I retsferierne kan præsidenten i påtrængende tilfælde indkalde dommerne og generaladvokaterne.
4. Domstolen iagttager de lovbestemte fri- og helligdage på det sted, hvor Domstolen har sæde.
5. Når der foreligger rimelig grund hertil, kan Domstolen bevilge dommere og generaladvokater tjenestefrihed.
6. Datoerne for retsferierne og listen over lovbestemte fri- og helligdage offentliggøres årligt i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 25 *Domstolens almindelige møder*

Beslutninger vedrørende administrative spørgsmål og om, hvorvidt de forslag, som er indeholdt i den foreløbige rapport, jf. artikel 59, skal følges, træffes af Domstolen på et almindeligt møde, hvori alle dommerne og generaladvokaterne deltager med stemmeret. Justitssekretæren er til stede, medmindre Domstolen bestemmer andet.

Artikel 26 *Optagelse af protokollat*

Såfremt Domstolen holder møde, uden at justitssekretæren er til stede, pålægger den, hvis det skønnes nødvendigt, den dommer, der i henhold til artikel 7 har den laveste anciennitet, at optage et protokollat, som underskrives af præsidenten og den pågældende dommer.

Kapitel 7

DOMMERKOLLEGERNE

Første afdeling. Sammensætningen af dommerkollegierne

Artikel 27 *Sammensætningen af den store afdeling*

1. Den store afdeling sammensættes for hver enkelt sag af Domstolens præsident og vicepræsident, tre formænd for afdelinger med fem dommere, den refererende dommer og det antal dommere, som er nødvendigt for at nå antallet femten. De sidstnævnte dommere og de tre formænd for afdelinger med fem dommere udpeges på grundlag af de i stk. 3 og 4 omhandlede lister i den heri fastsatte rækkefølge. På hver af disse lister tages ved hver enkelt sag, der henvises til den store afdeling, udgangspunkt i navnet på den dommer, der følger umiddelbart efter den sidste dommer, som på grundlag af den pågældende liste blev udpeget til den foregående sag, der blev henvist til dette dommerkollegium.

2. Efter valget af Domstolens præsident og vicepræsident samt formændene for afdelinger med fem dommere udarbejdes en liste over formændene for afdelinger med fem dommere og en liste over de øvrige dommere til brug ved fastlæggelsen af sammensætningen af den store afdeling.

3. Listen over formænd for afdelinger med fem dommere udarbejdes i henhold til den i artikel 7 fastsatte rangfølge.

4. Listen over de øvrige dommere udarbejdes således, at den skiftevis følger den i artikel 7 fastsatte rangfølge og den omvendte rækkefølge: Den første dommer på denne liste er den første i henhold til den i den nævnte artikel

fastsatte rangfølge, den anden dommer på listen er den sidste i henhold til denne rangfølge, den tredje dommer er den anden i henhold til rangfølgen, den fjerde dommer er den næstsidste i henhold til rangfølgen og så fremdeles.

5. De i stk. 3 og 4 omhandlede lister offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

6. I sager, som henvises til den store afdeling i begyndelsen af et kalenderår, i hvilket en delvis nybesættelse af dommerembederne finder sted, og indtil denne nybesættelse har fundet sted, kan der udpeges to dommersuppleanter for at supplere dommerkollegiet, så længe det er usikkert, om det i statuttens artikel 17, stk. 3, omhandlede quorum kan opnås. Som dommersuppleanter udpeges de to dommere, som på den i stk. 4 omhandlede liste er anført umiddelbart efter den sidste dommer, der blev udpeget til den store afdeling i den pågældende sag.

7. Dommersuppleanterne afløser dommere, som i givet fald ikke kan deltage i sagens afgørelse, i den rækkefølge, hvori de er anført på den i stk. 4 omhandlede liste.

Artikel 28 *Sammensætningen af afdelinger med fem og med tre dommere*

1. Afdelingerne med fem dommere og med tre dommere sammensættes for hver enkelt sag af afdelingsformanden, den refererende dommer og det antal dommere, som er nødvendigt for at nå antallet på henholdsvis fem og tre dommere. De sidstnævnte dommere udpeges på grundlag af de i stk. 2 og 3 omhandlede lister i henhold til den heri fastsatte rækkefølge. På listerne tages ved hver enkelt sag, der henvises til en afdeling, udgangspunkt i navnet på den dommer, der følger umiddelbart efter den sidste dommer, som på grundlag af listen blev udpeget til den foregående sag, der blev henvist til den pågældende afdeling.

2. Med henblik på sammensætningen af afdelinger med fem dommere udarbejdes efter valget af formændene for disse afdelinger lister, som omfatter samtlige dommere, der er tilknyttet den pågældende afdeling, med undtagelse af afdelingsformanden. Disse lister udarbejdes på samme måde som den i artikel 27, stk. 4, omhandlede liste.

3. Med henblik på sammensætningen af afdelinger med tre dommere udarbejdes efter valget af formændene for disse afdelinger lister, som omfatter samtlige dommere, der er tilknyttet den pågældende afdeling, med undtagelse af afdelingsformanden. Disse lister udarbejdes i henhold til den i artikel 7 fastsatte rangfølge.

4. De i stk. 2 og 3 omhandlede lister offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 29 *Sammensætningen af afdelinger i tilfælde af forening eller afgivelse af sager*

1. Finder Domstolen, at flere sager bør pådømmes samlet af det samme dommerkollegium, er sammensætningen af dette kollegium den sammensætning, som er fastlagt for den sag, i hvilken den foreløbige rapport er behandlet først.
2. Når en afdeling, hvortil en sag er henvist, i medfør af artikel 60, stk. 3, anmoder Domstolen om at henvise sagen til et dommerkollegium med et større antal dommere, omfatter dette dommerkollegium medlemmerne af den afdeling, som har afgivet sagen.

Artikel 30 *Afdelingsformandens forfald*

1. Har formanden for en afdeling med fem dommere forfald, varetages afdelingsformandens opgaver af en formand for en afdeling med tre dommere, i givet fald i henhold til den i artikel 7 fastsatte rangfølge, eller, såfremt ingen af formændene for afdelinger med tre dommere indgår i dommerkollegiet, af en af de øvrige dommere i henhold til den i artikel 7 fastsatte rangfølge.
2. Har formanden for en afdeling med tre dommere forfald, varetages afdelingsformandens opgaver af en dommer i dommerkollegiet i henhold til den i artikel 7 fastsatte rangfølge.

Artikel 31 *Medlemmers forfald*

1. Har et medlem af den store afdeling forfald, afløses den pågældende af en anden dommer i henhold til rækkefølgen i den i artikel 27, stk. 4, omhandlede liste.
2. Har et medlem af en afdeling med fem dommere forfald, afløses den pågældende af en anden dommer fra den samme afdeling i henhold til rækkefølgen i den i artikel 28, stk. 2 omhandlede liste. Kan den dommer, som har forfald, ikke afløses af en dommer fra den samme afdeling, underretter afdelingsformanden Domstolens præsident herom, og denne kan udpege en anden dommer for at supplere afdelingen.
3. Har et medlem af en afdeling med tre dommere forfald, afløses den pågældende af en anden dommer fra den samme afdeling i henhold til rækkefølgen i den i artikel 28, stk. 3 omhandlede liste. Kan den dommer, som har forfald, ikke afløses af en dommer fra den samme afdeling, underretter afdelingsformanden Domstolens præsident herom, og denne kan udpege en anden dommer for at supplere afdelingen.

Anden afdeling. Rådslagninger og afstemninger

Artikel 32 *Fremgangsmåden ved rådslagninger og afstemninger*

1. Domstolens rådslagninger og afstemninger er og forbliver hemmelige.
2. Har mundtlig forhandling fundet sted, deltager kun de dommere, der har været til stede under denne, samt, i givet fald, den assisterende referent i sagen i rådslagningen og afstemningen.
3. Enhver dommer, der deltager i rådslagningen og afstemningen, udtaler sin mening og begrunder den.
4. Det resultat, der efter den afsluttende drøftelse vedtages af et flertal af dommerne, er udtryk for Domstolens afgørelse.

Artikel 33 *Antallet af dommere, der deltager i rådslagning og afstemning*

Er der på grund af forfald et lige antal dommere til stede, deltager den dommer, der i henhold til artikel 7 har den laveste anciennitet, ikke i rådslagningen og afstemningen, medmindre den pågældende er refererende dommer. Er dette tilfældet, deltager den dommer, der er placeret umiddelbart over denne i rangfølgen, ikke i rådslagningen og afstemningen.

Artikel 34 *Den store afdelings beslutningsdygtighed*

1. Kan det i statuttens artikel 17, stk. 3, omhandlede quorum ikke opnås i en sag, som er henvist til den store afdeling, udpeger Domstolens præsident en eller flere andre dommere i henhold til rækkefølgen i den i dette reglements artikel 27, stk. 4, omhandlede liste.
2. Har der været afholdt mundtlig forhandling forud for denne udpegelse, afgiver parterne på ny mundtlige indlæg, og generaladvokaten fremsætter på ny forslag til afgørelse.

Artikel 35 *Beslutningsdygtighed for afdelinger med fem og med tre dommere*

1. Kan det i statuttens artikel 17, stk. 2, omhandlede quorum ikke opnås i en sag, som er henvist til en afdeling med fem eller med tre dommere, udpeger Domstolens præsident en eller flere andre dommere i henhold til rækkefølgen i den i dette reglements artikel 28, stk. 2, henholdsvis stk. 3, omhandlede liste. Kan den dommer, som har forfald, ikke afløses af en dommer fra den samme afdeling, underretter afdelingsformanden straks Domstolens præsident herom, og denne udpeger en anden dommer for at supplere afdelingen.

2. Dette reglements artikel 34, stk. 2, finder med de nødvendige tilpasninger anvendelse på afdelinger med fem og med tre dommere.

Kapitel 8

REGLER OM SPROG

Artikel 36 *Processprog*

Processprogene er bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk.

Artikel 37 *Fastlæggelse af processprog*

1. I direkte søgsmål vælger sagsøgeren processproget, medmindre andet er fastsat i bestemmelserne nedenfor:

- a) Er sagsøgte en medlemsstat, er processproget denne stats officielle sprog. Er der flere officielle sprog, kan sagsøgeren vælge processproget blandt disse.
- b) Efter fælles anmodning fra parterne kan det tillades, at et andet af de i dette reglements artikel 36 nævnte sprog helt eller delvist anvendes som processprog.
- c) Efter anmodning fra en af parterne og efter at modparten og generaladvokaten er blevet hørt, kan det uanset bestemmelserne i litra a) og b) tillades, at et andet af de i dette reglements artikel 36 nævnte sprog helt eller delvist anvendes som processprog. En sådan anmodning kan ikke fremsættes af en EU-institution.

2. Med forbehold af bestemmelserne i stk. 1, litra b) og c), samt i dette reglements artikel 38, stk. 4 og 5,

- a) er processproget ved appel af Rettens afgørelser, jf. statuttens artikel 56 og 57, det samme som det, der er anvendt i den afgørelse fra Retten, som er genstand for appel
- b) er processproget, når Domstolen beslutter at undergive en afgørelse truffet af Retten fornyet prøvelse, jf. statuttens artikel 62, stk. 2, det samme som det, der er anvendt i den afgørelse fra Retten, som er genstand for fornyet prøvelse
- c) er processproget ved indsigelser mod omkostningsafgørelser, anmodninger om genoptagelse af en sag, hvori der er afsagt udeblivelsesdom, tredjemandsindsigelser samt anmodninger om fortolkning, om ekstraordinær genoptagelse eller om behandling af et spørgsmål, med hensyn til hvilket Domstolen har undladt at træffe

afgørelse, det samme som det, der er anvendt i den afgørelse, disse anmodninger eller indsigelser vedrører.

3. I præjudicielle sager er processproget sproget ved den forelæggende ret. Efter behørigt begrundet anmodning fra en af parterne i hovedsagen, og efter at den anden part i hovedsagen og generaladvokaten er blevet hørt, kan det tillades, at et andet af de i artikel 36 i nærværende reglement nævnte sprog anvendes under retsforhandlingernes mundtlige del. Når der gives en sådan tilladelse til at anvende dette andet sprog, gælder den for alle de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23.

4. Præsidenten kan træffe beslutning vedrørende ovennævnte anmodninger. Præsidenten kan henvise en anmodning til Domstolen; der skal ske henvisning til Domstolen, såfremt præsidenten agter at imødekomme anmodningen, uden at dette tiltrædes af samtlige parter.

Artikel 38 *Processprogets anvendelse*

1. Processproget anvendes navnlig i parternes skriftlige og mundtlige indlæg, herunder de fremlagte eller vedlagte dokumenter og øvrige bilag, samt i Domstolens protokollater og afgørelser.

2. Ethvert dokument og bilag, der er affattet på et andet sprog end processproget, skal være vedlagt en oversættelse til processproget.

3. Hvor der er tale om omfangsrige dokumenter og bilag, kan oversættelsen begrænses til uddrag. Domstolen kan dog til enhver tid af egen drift eller efter anmodning fra en part forlange en mere omfattende eller en fuldstændig oversættelse.

4. Uanset disse bestemmelser kan medlemsstaterne anvende deres eget officielle sprog, når de deltager i en præjudiciel sag, når de indtræder i en tvist eller en sag, der verserer for Domstolen, eller når de fremsætter en anmodning for eller iværksætter retsskridt eller appel ved Domstolen. Denne bestemmelse finder anvendelse på såvel skriftlige som mundtlige indlæg. Justitssekretæren foranlediger indlæggene oversat til processproget.

5. De stater, som er parter i EØS-aftalen, bortset fra medlemsstaterne, samt EFTA Tilsynsmyndigheden har tilladelse til at anvende et andet af de i dette reglements artikel 36 nævnte sprog end processproget, når de deltager i en præjudiciel sag, når de indtræder i en tvist eller en sag ved Domstolen, eller når de fremsætter en anmodning for eller iværksætter appel ved Domstolen. Denne bestemmelse finder anvendelse på såvel skriftlige som mundtlige indlæg. Justitssekretæren foranlediger indlæggene oversat til processproget.

6. Tredjelande, som deltager i en præjudiciel sag i henhold til statuttens artikel 23, stk. 4, har tilladelse til at anvende et andet af de i artikel 36 i nærværende

reglement nævnte sprog end processproget. Denne bestemmelse finder anvendelse på såvel skriftlige som mundtlige indlæg. Justitssekretæren foranlediger indlæggene oversat til processproget.

7. Når vidner eller sagkyndige erklærer, at de ikke kan udtrykke sig tilstrækkelig klart på et af de i dette reglements artikel 36 nævnte sprog, kan Domstolen tillade, at de afgiver forklaring på et andet sprog. Justitssekretæren foranlediger forklaringen oversat til processproget.

8. Domstolens præsident og vicepræsident samt afdelingsformændene kan ved ledelsen af retsforhandlingerne benytte sig af et andet af de i dette reglements artikel 36 nævnte sprog end processproget; det samme gælder dommerne og generaladvokaterne, når de stiller spørgsmål, og generaladvokaterne, når de fremsætter forslag til afgørelse. Justitssekretæren foranlediger oversættelse til processproget.

Artikel 39 *Justitssekretærens ansvar for oversættelser*

1. Justitssekretæren foranlediger, at procesdokumenter, som indleveres i forbindelse med retsforhandlingernes skriftlige del, oversættes til processproget og i givet fald til et andet sprog, der er nævnt i artikel 36.

2. Justitssekretæren foranlediger ligeledes, at de udtalelser, som fremsættes under den mundtlige forhandling, oversættes til processproget og til de øvrige sprog, der er nævnt i artikel 36, og som anvendes af de parter, der er til stede under forhandlingen, eller skønnes nødvendige for en tilfredsstillende gennemførelse af denne.

Artikel 40 *Sprogordning for Domstolens publikationer*

Domstolens publikationer udfærdiges på de sprog, der er omhandlet i artikel 1 i Rådets forordning nr. 1.

Artikel 41 *Retsgyldige tekster*

Tekster affattet på processproget eller i givet fald på et andet sprog, som er tilladt i henhold til artikel 37 eller 38, er retsgyldige.

Artikel 42 *Domstolens sprogteneste*

Domstolen opretter en sprogteneste bestående af særligt kvalificerede medarbejdere, som godtgør at have en fyldestgørende juridisk uddannelse og et grundigt kendskab til flere af Unionens officielle sprog.

ANDET AFSNIT FÆLLES PROCESSUELLE BESTEMMELSER

Kapitel 1

RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSE FOR BEFULDMÆGTIGEDE, RÅDGIVERE OG ADVOKATER

Artikel 43 *Privilegier, immuniteter og lempelser*

1. Befuldmægtigede, rådgivere og advokater, der møder for Domstolen eller for en retsinstans, over for hvilken Domstolen har fremsat en retsanmodning, kan ikke retsforfølges på grund af deres mundtlige og skriftlige ytringer vedrørende sagen eller sagens parter.
2. Befuldmægtigede, rådgivere og advokater nyder desuden følgende privilegier og lempelser:
 - a) Ingen papirer eller dokumenter, der vedrører sagens behandling, kan gøres til genstand for ransagning eller beslaglæggelse. I tilfælde af tvist kan toldvæsenet eller politiet forsegle de pågældende papirer og dokumenter, som uden ophold skal fremsendes til Domstolen til gennemsyn i justitssekretærens og den pågældendes nærværelse.
 - b) Befuldmægtigede, rådgivere og advokater kan frit rejse i det omfang, det er nødvendigt for udøvelsen af deres hverv.

Artikel 44 *Partsrepræsentanternes legitimation*

1. De privilegier, immuniteter og lempelser, der er nævnt i artikel 43, tilkommer kun partsrepræsentanter og parter i hovedsagen, som forinden dokumenterer deres stilling på følgende måde:
 - a) befuldmægtigede ved et officielt dokument udstedt af fuldmagtsgiveren, som straks fremsender en genpart af dokumentet til justitssekretæren
 - b) advokater ved et legitimationsdokument, hvorved det attesteres, at de har ret til at give møde for en domstol i en medlemsstat eller i en anden stat, som er part i EØS-aftalen, og, såfremt den part, de repræsenterer, er en privat juridisk person, en fuldmagt udstedt af denne
 - c) rådgivere ved en fuldmagt udstedt af den part, de repræsenterer
2. Domstolens justitssekretær udsteder, hvis der er behov herfor, et legitimationsdokument til de pågældende. Et sådant dokument er kun gyldigt i

en begrænset periode, der kan forlænges eller forkortes under hensyn til retsforhandlingernes varighed.

Artikel 45 *Ophævelse af immuniteten*

1. De i artikel 43 nævnte privilegier, immuniteter og lempelser indrømmes udelukkende af hensyn til sagens gennemførelse.
2. Domstolen kan ophæve immuniteten, når den finder, at dette ikke strider mod hensynet til sagens gennemførelse.

Artikel 46 *Udelukkelse fra retsforhandlingerne*

1. Hvis Domstolen finder, at en befuldmægtigets, en rådgivers eller en advokats optræden over for Domstolen, en dommer, en generaladvokat eller justitssekretæren er uforenelig med Domstolens værdighed eller med retsplejehensyn, eller at en befuldmægtiget, en rådgiver eller en advokat misbruger sine beføjelser, giver Domstolen den pågældende meddelelse herom. Såfremt Domstolen underretter de myndigheder, som den pågældende er undergivet, fremsendes en genpart af skrivelsen til disse myndigheder til den pågældende.
2. På samme grundlag kan Domstolen, efter at have hørt den pågældende og generaladvokaten, til enhver tid ved begrundet kendelse beslutte at udelukke en befuldmægtiget, en rådgiver eller en advokat fra retsforhandlingerne. Kendelsen kan fuldbyrdes straks.
3. Udelukkes en befuldmægtiget, en rådgiver eller en advokat fra retsforhandlingerne, udsættes disse indtil udløbet af en af præsidenten fastsat frist, for at den pågældende part kan udpege en anden befuldmægtiget, rådgiver eller advokat.
4. Afgørelser truffet i medfør af denne artikel kan ophæves.

Artikel 47 *Lærere ved højere læreanstalter og hovedsagens parter*

1. Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse på lærere ved højere læreanstalter, der har møderet for Domstolen i medfør af statuttens artikel 19.
2. Bestemmelserne i dette kapitel finder i præjudicielle sager ligeledes anvendelse på hovedsagens parter, såfremt disse i medfør af de nationale processuelle regler, der finder anvendelse, kan optræde som parter i en retssag uden bistand fra en advokat, samt på personer, der i medfør af disse regler har ret til at repræsentere dem.

Kapitel 2

FORKYNDELSER

Artikel 48 *Former for forkyndelse*

1. De i statutten og i dette reglement foreskrevne forkyndelser sker på foranledning af justitssekretæren ved, at en genpart af det dokument, der skal forkyndes, sendes elektronisk eller ved rekommanderet brev med modtagelsesbevis eller afleveres mod kvittering.
2. Domstolen træffer ved afgørelse beslutning om, på hvilke betingelser et procesdokument kan forkyndes elektronisk. Denne afgørelse offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.
3. Har modtageren indvilget i, at forkyndelser for den pågældende sker elektronisk på de af Domstolen fastsatte betingelser, forkyndes ethvert procesdokument, herunder Domstolens domme og kendelser, på den pågældende måde. Er dette ikke tilfældet, sker forkyndelserne ved, at en genpart af det dokument, der skal forkyndes, sendes til den af modtageren valgte adresse eller, når en valgt adresse ikke er blevet angivet, på modtagerens adresse ved rekommanderet brev med modtagelsesbevis eller afleveres dér mod kvittering. Justitssekretæren udfærdiger genparter af det originale eksemplar, der skal forkyndes, og bekræfter genparternes rigtighed.
4. Kan et procesdokument af tekniske grunde eller på grund af dokumentets karakter eller omfang ikke fremsendes elektronisk, forkyndes det på den af modtageren valgte adresse eller, når en valgt adresse ikke er blevet angivet, på modtagerens adresse i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser i stk. 3. Modtageren underrettes herom ved ethvert teknisk eller elektronisk kommunikationsmiddel, som Domstolen og modtageren råder over. Et rekommanderet brev anses i så fald for at være afleveret til modtageren den tiende dag efter indleveringen af brevet til postvæsenet på det sted, hvor Domstolen har sæde, medmindre det ved hjælp af modtagelsesbeviset godtgøres, at brevet er modtaget på et andet tidspunkt, eller modtageren inden for en frist på tre uger fra den ovennævnte underretning meddeler justitssekretæren, at forkyndelsen ikke er nået frem til den pågældende.

Kapitel 3

FRISTER

Artikel 49 *Beregning af frister*

1. De procesfrister, som er fastsat i traktaterne, statutten og dette reglement, beregnes på følgende måde.

- a) Såfremt en frist, der er udtrykt i dage, uger, måneder eller år, skal regnes fra det tidspunkt, hvor en begivenhed indtræffer, eller en handling foretages, medregnes den dag, hvor begivenheden indtræffer, eller handlingen foretages, ikke ved beregningen af fristen.
 - b) En frist, der er udtrykt i uger, måneder eller år, udløber ved udgangen af den dag, der i fristens sidste uge, måned eller år er samme ugedag eller dag i måneden som den dag, hvor den begivenhed er indtruffet, eller den handling er foretaget, fra hvilken fristen regnes. Såfremt den dag, på hvilken en frist, der er udtrykt i måneder eller år, ville udløbe, ikke forekommer i fristens sidste måned, udløber fristen med udgangen af månedens sidste dag.
 - c) Såfremt en frist er udtrykt i måneder og dage, tages der først hensyn til hele måneder, dernæst til dage.
 - d) Ved beregningen af fristerne medregnes lørdage, søndage og de i dette reglements artikel 24, stk. 6, omhandlede lovbestemte fri- og helligdage.
 - e) Fristerne løber også i retsferierne.
2. Ville fristen udløbe på en lørdag, søndag eller lovbestemt fri- eller helligdag, udløber den først ved udgangen af den følgende hverdag.

Artikel 50 *Søgsmål til prøvelse af en institutions retsakter*

Når fristen for anlæggelse af søgsmål til prøvelse af en institutions retsakter løber fra tidspunktet for offentliggørelsen af retsakten, regnes fristen i overensstemmelse med artikel 49, stk. 1, litra a), fra udløbet af fjortendedagen efter datoen for offentliggørelsen af retsakten i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 51 *Afstandsfrist*

Procesfristerne forlænges med en fast afstandsfrist på ti dage.

Artikel 52 *Fastsættelse og forlængelse af frister*

1. Frister fastsat af Domstolen i medfør af dette reglement kan forlænges.
2. Præsidenten og afdelingsformændene kan bemyndige justitssekretæren til at træffe de afgørelser om fastsættelse eller forlængelse af visse frister, som i henhold til dette reglement henhører under deres kompetence.

Kapitel 4

DE FORSKELLIGE SAGSBEHANDLINGSFORMER

Artikel 53 *Sagsbehandlingsformer*

1. Retsforhandlingerne for Domstolen omfatter en skriftlig og en mundtlig del, medmindre andet fremgår af særlige bestemmelser i statuten eller dette reglement.
2. Er det åbenbart, at Domstolen ikke har kompetence til at behandle en sag, eller at en anmodning eller en stævning må afvises, kan Domstolen til enhver tid efter at have hørt generaladvokaten beslutte at træffe afgørelse ved begrundet kendelse uden at fortsætte sagens behandling.
3. Præsidenten kan i særlige tilfælde beslutte, at en sag skal pådømmes forud for andre.
4. En sag kan undergives en fremskyndet procedure i henhold til bestemmelserne i dette reglement.
5. En præjudiciel forelæggelse kan undergives en hasteprocedure i henhold til bestemmelserne i dette reglement.

Artikel 54 *Forening af sager*

1. Flere sager af samme sagstype, der angår samme genstand og har forbindelse med hinanden, kan til enhver tid forenes med henblik på retsforhandlingernes skriftlige eller mundtlige del eller med henblik på dommen.
2. Beslutning om forening af sager træffes af Domstolens præsident, efter at den refererende dommer og generaladvokaten er blevet hørt, såfremt de sager, som forenes, allerede er fordelt, og, undtagen i præjudicielle sager, efter at parterne ligeledes er blevet hørt. Præsidenten kan henvise beslutningen om dette spørgsmål til Domstolen.
3. Forenede sager kan adskilles på ny efter fremgangsmåden i stk. 2.

Artikel 55 *Udsættelse af sagen*

1. En sag kan udsættes:
 - a) i de tilfælde, der er omfattet af statuttens artikel 54, stk. 3, ved kendelse, der afsiges af Domstolen, efter at generaladvokaten er blevet hørt

- b) i alle andre tilfælde ved beslutning, som træffes af præsidenten, efter at den refererende dommer, generaladvokaten og, undtagen i præjudicielle sager, sagens parter er blevet hørt.
2. Der kan afsiges kendelse eller træffes beslutning om genoptagelse af sagens behandling efter de samme regler.
3. De i stk. 1 og 2 omhandlede kendelser og beslutninger forkyndes for parterne eller de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23.
4. Udsættelsen har virkning fra den dato, der er angivet i kendelsen eller beslutningen om udsættelse, eller, hvis der ikke er angivet en dato, fra kendelsens eller beslutningens dato.
5. Så længe udsættelsen varer, udløber ingen af de for parterne eller de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, gældende procesfrister.
6. Når det ikke i kendelsen eller beslutningen om udsættelse er fastsat, hvornår udsættelsen udløber, udløber den på den dato, der er angivet i kendelsen eller beslutningen om genoptagelse af sagens behandling, eller, hvis der ikke er angivet en dato, på kendelsens eller beslutningens dato.
7. Fra den dato, på hvilken sagens behandling genoptages efter udsættelsen, erstattes de afbrudte procesfrister af nye frister, som løber fra datoen for genoptagelsen.

Artikel 56 *Udsættelse til senere pådømmelse*

Efter at have hørt den refererende dommer, generaladvokaten og parterne kan præsidenten i særlige tilfælde af egen drift eller efter anmodning fra en part beslutte, at en sag skal udsættes til senere pådømmelse.

Kapitel 5

RETSFORHANDLINGERNES SKRIFTLIGE DEL

Artikel 57 *Indlevering af processkrifter*

1. Det originale eksemplar af ethvert processkrift skal være egenhændigt underskrevet af partens befuldmægtigede eller advokat eller, for så vidt angår indlæg indgivet i en præjudiciel sag, af parten i hovedsagen eller dennes repræsentant, såfremt de nationale processuelle regler, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen, tillader det.

2. Institutionerne skal herudover inden for de frister, der er fastsat af Domstolen, fremlægge oversættelser af ethvert processkrift til de andre sprog, der er omfattet af artikel 1 i Rådets forordning nr. 1.
3. Ethvert processkrift skal være vedlagt de påberåbte dokumenter og øvrige bilag samt en fortegnelse over disse.
4. Er et dokument eller bilag på grund af sit omfang kun vedlagt processkriftet i uddrag, skal dokumentet eller bilaget i sin helhed eller en fuldstændig genpart indleveres til Justitskontoret.
5. Ethvert processkrift skal være dateret. Datoen og klokkeslættet for indleveringen af det originale eksemplar af processkriftet til Justitskontoret er eneafgørende for beregningen af procesfristerne.
6. Uden at dette berører stk. 1-5, gælder ved afgørelsen af, om procesfristerne er overholdt, den dato og det klokkeslæt, hvor en genpart af det underskrevne originaleksemplar af et processkrift, herunder den i stk. 3 omhandlede fortegnelse over de påberåbte dokumenter og øvrige bilag, indgår til Justitskontoret ved et teknisk eller elektronisk kommunikationsmiddel, som Domstolen råder over, såfremt det underskrevne originaleksemplar af processkriftet og bilagene hertil indleveres til Justitskontoret senest ti dage senere. Nærværende reglements artikel 51 finder ikke anvendelse på sidstnævnte frist.
7. Uden at dette berører stk. 2-5, træffer Domstolen ved afgørelse beslutning om, på hvilke betingelser et processkrift, som er fremsendt elektronisk til Justitskontoret, anses for at være originaleksemplaret af dette processkrift. Denne afgørelse offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 58 *Processkrifters længde*

Medmindre andet fremgår af særlige bestemmelser i dette reglement, kan Domstolen træffe beslutning om den maksimale længde af de skriftlige indlæg eller bemærkninger, som indgives til den. Beslutningen offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Kapitel 6

FORELØBIG RAPPORT OG HENVISNING TIL DOMMERKOLLEGERNE

Artikel 59 *Foreløbig rapport*

1. Når retsforhandlingernes skriftlige del er afsluttet, fastsætter præsidenten den dato, på hvilken den refererende dommer skal forelægge en foreløbig rapport på Domstolens almindelige møde.
2. Den foreløbige rapport skal indeholde forslag med hensyn til, om der er behov for særlige foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, bevisoptagelse eller efter omstændighederne anmodninger om uddybende oplysninger til den forelæggende ret, samt hvilket dommerkollegium sagen skal henvises til. Rapporten skal endvidere indeholde den refererende dommers forslag med hensyn til, om den mundtlige forhandling eventuelt skal udelades, samt om generaladvokatens forslag til afgørelse eventuelt skal udelades, jf. statuttens artikel 20, stk. 5.
3. Domstolen beslutter efter at have hørt generaladvokaten, hvorvidt den refererende dommers forslag skal følges.

Artikel 60 *Henvisning til dommerkollegierne*

1. Domstolen henviser enhver sag, som indbringes for den, til afdelingerne med fem eller med tre dommere, for så vidt som det ikke på grund af sagens vanskelighed eller betydning eller særlige omstændigheder er påkrævet, at sagen henvises til den store afdeling. Dette gælder ikke, såfremt en medlemsstat eller en EU-institution, som deltager i sagen, i medfør af statuttens artikel 16, stk. 3, har anmodet om henvisning af sagen til den store afdeling.
2. Domstolen sættes i plenum, når den behandler sager, der er indbragt for den i henhold til de i statuttens artikel 16, stk. 4, nævnte bestemmelser. Den kan henvise en sag til plenum, når den i overensstemmelse med statuttens artikel 16, stk. 5, finder, at sagen er af særlig vigtighed.
3. Det dommerkollegium, hvortil en sag er henvist, kan på ethvert trin af sagens behandling anmode Domstolen om at henvise sagen til et dommerkollegium med et større antal dommere.
4. Såfremt retsforhandlingernes mundtlige del åbnes uden bevisoptagelse, fastsætter formanden for dommerkollegiet datoen for åbningen heraf.

Kapitel 7

FORANSTALTNINGER MED HENBLIK PÅ SAGENS TILRETTELÆGGELSE OG BEVISOPTAGELSE

Første afdeling. Foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse

Artikel 61 *Foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, der træffes af Domstolen*

1. Ud over de foranstaltninger, der kan træffes i henhold til statuttens artikel 24, kan Domstolen anmode parterne eller de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, om at besvare nærmere angivne spørgsmål skriftligt inden for en frist, der fastsættes af Domstolen, eller under den mundtlige forhandling. De skriftlige svar fremsendes til de øvrige parter eller berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23.

2. Når der afholdes en mundtlig forhandling, anmoder Domstolen, så vidt muligt, deltagerne i denne forhandling om at koncentrere deres mundtlige indlæg om et eller flere nærmere afgrænsede spørgsmål.

Artikel 62 *Foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, der træffes af den refererende dommer eller generaladvokaten*

1. Den refererende dommer eller generaladvokaten kan forlange, at parterne eller de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, inden for en given frist fremlægger enhver oplysning om sagens faktiske omstændigheder, ethvert dokument eller andet, som de finder relevant. De fremlagte oplysninger og dokumenter fremsendes til de øvrige parter eller til de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23.

2. Den refererende dommer eller generaladvokaten kan ligeledes stille parterne eller de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, spørgsmål med henblik på besvarelse i retsmødet.

Anden afdeling. Bevisoptagelse

Artikel 63 *Beslutning om bevisoptagelse*

1. Domstolen beslutter på et almindeligt møde, om der skal foranstaltes bevisoptagelse.

2. Er sagen allerede henvist til et dommerkollegium, træffes beslutningen af dette.

Artikel 64 *Fastlæggelse af bevisoptagelsen*

1. Domstolen angiver ved kendelse, efter at have hørt generaladvokaten, hvilke bevismidler den finder hensigtsmæssige, og hvilke faktiske omstændigheder der skal bevises.
2. Uden at dette berører statuttens artikel 24 og 25 kan følgende bevismidler anvendes:
 - a) afgivelse af partsforklaring
 - b) indhentelse af oplysninger og fremlæggelse af dokumenter
 - c) vidneførsel
 - d) indhentelse af sagkyndige erklæringer
 - e) besigtigelse.
3. Der er adgang til at føre modbevis og til at fremkomme med supplerende beviser.

Artikel 65 *Deltagelse i bevisoptagelsen*

1. Såfremt dommerkollegiet ikke selv forestår bevisoptagelsen, overlader kollegiet dette til den refererende dommer.
2. Generaladvokaten deltager i bevisoptagelsen.
3. Parterne kan overvære bevisoptagelsen.

Artikel 66 *Vidneførsel*

1. Domstolen bestemmer ved kendelse, af egen drift eller efter anmodning fra en af parterne og efter at have hørt generaladvokaten, at bestemte faktiske omstændigheder skal bevises ved vidneførsel.
2. En parts anmodning om vidneførsel skal indeholde en angivelse af, hvilke faktiske omstændigheder vidnet skal afgive forklaring om, og hvilke forhold der begrundes ved vidneførslen.
3. Domstolen træffer afgørelse vedrørende en anmodning som omhandlet i det foregående stykke ved begrundet kendelse. Hvis anmodningen tages til følge, skal kendelsen angive de faktiske omstændigheder, der skal bevises, og hvilke vidner der skal afgive forklaring vedrørende hver enkelt af disse omstændigheder.
4. Domstolen indkalder vidnerne, i givet fald efter at der er sket indbetaling af det i artikel 73, stk. 1, omhandlede beløb.

Artikel 67 *Afgivelse af vidneforklaring*

1. Efter at vidnernes identitet er fastslået, meddeler præsidenten dem, at de skal bekræfte rigtigheden af deres forklaring på den måde, der er angivet i dette reglement.
2. Vidnerne afgiver forklaring for Domstolen; parterne skal indkaldes hertil. Når forklaringen er afgivet, kan præsidenten efter anmodning fra en af parterne eller af egen drift stille spørgsmål til vidnerne.
3. Dommerne og generaladvokaten har en tilsvarende adgang til at stille spørgsmål til vidnerne.
4. Med præsidentens tilladelse kan parternes repræsentanter stille spørgsmål til vidnerne.

Artikel 68 *Vidners edsaflæggelse*

1. Vidnet skal efter at have afgivet forklaring aflægge følgende ed:
»Jeg sværger, at jeg har sagt sandheden, hele sandheden og kun sandheden.«
2. Domstolen kan efter at have hørt parterne fritage vidnet for at aflægge ed.

Artikel 69 *Bøder*

1. Vidner, der er lovligt indkaldt, har pligt til at give møde.
2. Når et vidne, der er lovligt indkaldt, uden gyldig grund undlader at give møde for Domstolen, kan denne pålægge vidnet en bøde på indtil 5 000 EUR samt ved kendelse bestemme, at der skal foretages en ny indkaldelse for vidnets egen regning.
3. En tilsvarende bøde kan pålægges et vidne, som uden gyldig grund nægter at afgive forklaring eller aflægge ed.

Artikel 70 *Sagkyndige erklæringer*

1. Domstolen kan ved kendelse bestemme, at der skal indhentes en sagkyndig erklæring. Den kendelse, hvorved den sagkyndige udpeges, skal nøje angive dennes opgave og fastsætte en frist for erklæringens afgivelse.
2. Efter at erklæringen er afgivet og forkyndt for parterne, kan Domstolen ved kendelse bestemme, at den sagkyndige skal afgive forklaring; parterne skal indkaldes hertil. Præsidenten kan efter anmodning fra en af parterne eller af egen drift stille spørgsmål til den sagkyndige.

3. Dommerne og generaladvokaten har en tilsvarende adgang til at stille spørgsmål til den sagkyndige.

4. Med præsidentens tilladelse kan parternes repræsentanter stille spørgsmål til den sagkyndige.

Artikel 71 *Sagkyndiges edsaflæggelse*

1. Efter afgivelsen af erklæringen aflægges den sagkyndige følgende ed for Domstolen:

»Jeg sværger, at jeg har udført mit hverv samvittighedsfuldt og upartisk.«

2. Domstolen kan efter at have hørt parterne fritage den sagkyndige for at aflægge ed.

Artikel 72 *Indsigelse mod et vidne eller en sagkyndig*

1. Hvis en part gør indsigelse mod et vidne eller en sagkyndig på grund af uegnethed, uværdighed eller af andre grunde, eller hvis et vidne eller en sagkyndig nægter at afgive forklaring eller aflægge ed, afgøres spørgsmålet af Domstolen.

2. Indsigelse mod et vidne eller en sagkyndig skal fremsættes inden for en frist på to uger efter forkyndelsen af den kendelse, hvorved vidnet indkaldes, eller den sagkyndige udpeges, ved et dokument, hvori grundene til indsigelsen og beviserne for dennes berettigelse anføres.

Artikel 73 *Udgifter til vidneførsel og indhentelse af sagkyndig erklæring*

1. Når Domstolen bestemmer, at der skal ske vidneførsel eller indhentes en sagkyndig erklæring, kan den forlange, at parterne eller en af disse skal indbetale et beløb til dækning af udgifterne i forbindelse med vidneførslen eller indhentelsen af den sagkyndige erklæring.

2. Vidner og sagkyndige har krav på godtgørelse af deres rejse- og opholdsudgifter. Domstolens kasse kan yde dem forskud til afholdelse af disse udgifter.

3. Vidner har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, og sagkyndige har krav på vederlag for deres arbejde. Disse beløb udbetales af Domstolens kasse til vidnerne og de sagkyndige, når de har opfyldt deres pligter eller udført deres hverv.

Artikel 74 *Protokollat fra forberedende retsmøder med henblik på bevisoptagelse*

1. Justitssekretæren optager et protokollat for hvert forberedende retsmøde, der afholdes med henblik på bevisoptagelse. Protokollatet underskrives af præsidenten og af justitssekretæren. Det har retsvirkning som autentisk bevis.
2. Protokollatet fra forberedende retsmøder, hvor der er afgivet forklaring af vidner eller sagkyndige, underskrives af præsidenten eller den refererende dommer, som har forestået bevisoptagelsen, samt af justitssekretæren. Forinden skal der gives vidnet eller den sagkyndige lejlighed til at gennemlæse protokollatet og underskrive det.
3. Protokollatet forkyndes for parterne.

Artikel 75 *Åbning af retsforhandlingernes mundtlige del efter bevisoptagelse*

1. Medmindre Domstolen beslutter at give parterne en frist til at fremsætte skriftlige bemærkninger, fastsætter præsidenten datoen for åbningen af retsforhandlingernes mundtlige del efter afslutningen af bevisoptagelsen.
2. Er der givet en frist til at fremsætte skriftlige bemærkninger, fastsætter præsidenten datoen for åbningen af retsforhandlingernes mundtlige del efter udløbet af denne frist.

Kapitel 8

RETSFORHANDLINGERNES MUNDTLIGE DEL

Artikel 76 *Mundtlig forhandling*

1. Eventuelle begrundede anmodninger om afholdelse af mundtlig forhandling fremsættes inden for en frist på tre uger efter, at det er forkyndt for parterne eller for de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, at retsforhandlingernes skriftlige del er afsluttet. Denne frist kan forlænges af præsidenten.
2. Domstolen kan på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten beslutte, at der ikke skal afholdes mundtlig forhandling, hvis den på grundlag af de indlæg eller bemærkninger, som er indgivet under retsforhandlingernes skriftlige del, finder, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at den kan træffe afgørelse.
3. Stk. 2 finder ikke anvendelse, såfremt der fremsættes en begrundet anmodning om afholdelse af mundtlig forhandling af en af de berørte, som er

omfattet af statuttens artikel 23, der ikke har deltaget i retsforhandlingernes skriftlige del.

Artikel 77 *Fælles mundtlig forhandling*

Hvis de fællestræk, der består mellem to eller flere sager af samme sagstype, giver grundlag herfor, kan Domstolen beslutte, at der skal afholdes en fælles mundtlig forhandling for disse sager.

Artikel 78 *Deltagelse i et retsmøde via videokonference*

1. Såfremt en partsrepræsentant eller en repræsentant for en af de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, af helbredsmæssige, sikkerhedsmæssige eller andre tungtvejende årsager er forhindret i at deltage fysisk i en mundtlig forhandling, kan denne repræsentant indrømmes tilladelse til at deltage i denne forhandling via videokonference. Denne regel finder ligeledes anvendelse på hovedsagens parter, såfremt disse i medfør af de nationale processuelle regler, der finder anvendelse, kan optræde som parter i en retssag uden bistand fra en advokat.

2. Anmodningen om at deltage i retsmødet via videokonference skal fremsættes i et særskilt dokument, så snart årsagen til forhindringen er kendt, og indeholde en præcis angivelse af forhindringens art.

3. Retsformanden træffer snarest muligt afgørelse om denne anmodning.

4. Anvendelse af videokonferencer er udelukket, hvis Domstolen beslutter at lukke dørene i henhold til nærværende reglements artikel 79.

5. De tekniske betingelser, der skal være opfyldt for at kunne deltage i et retsmøde via videokonference, er nærmere beskrevet i de praktiske anvisninger til parterne, som er vedtaget på grundlag af nærværende reglements artikel 208.

Artikel 79 *Dørlukning*

1. Domstolen kan beslutte at lukke dørene, når der foreligger vægtige hensyn til navnlig medlemsstaternes sikkerhed eller beskyttelse af mindreårige børn.

2. Når det er besluttet, at dørene skal lukkes, må indholdet af retsforhandlingerne ikke offentliggøres.

Artikel 80 *Den mundtlige forhandlings forløb*

1. Retsforhandlingerne åbnes og ledes af retsformanden, som har ansvaret for ordenens opretholdelse under retsmøderne.
2. Medlemmerne af dommerkollegiet og generaladvokaten kan under den mundtlige forhandling stille spørgsmål til parternes befuldmægtigede, rådgivere og advokater og under de i nærværende reglements artikel 47, stk. 2, anførte omstændigheder til hovedsagens parter eller deres repræsentanter.

Artikel 80a *Streaming af retsmøder*

1. Domstolens retsmøder kan gøres til genstand for en streaming. Denne streaming sendes direkte, når den vedrører afsigelse af domme eller fremsættelse af forslag til afgørelse, og forskudt, når den vedrører mundtlige indlæg fra parterne eller de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, i en sag, der er henvist til plenum, den store afdeling eller – i undtagelsestilfælde, når sagens interesse tilsiger det – en afdeling med fem dommere.
2. Når Domstolen påtænker at streame et retsmøde, underretter justitssekretæren parterne eller de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, herom i forbindelse med indkaldelsen til dette retsmøde.
3. Såfremt en part eller en berørt, som er omfattet af statuttens artikel 23, er af den opfattelse, at det retsmøde, som den pågældende er blevet indkaldt til, ikke bør streames, underretter vedkommende snarest muligt Domstolen herom med en detaljeret fremstilling af de forhold, der kan begrunde, at denne streaming ikke bør finde sted.
4. Retsformanden træffer snarest muligt afgørelse om denne anmodning efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten.
5. Videooptagelserne af de retsmøder, der er blevet streamet, forbliver tilgængelige på webstedet for Den Europæiske Unions Domstol i højst en måned efter afslutningen af retsmødet.
6. Såfremt en part eller en berørt, som er omfattet af statuttens artikel 23, er af den opfattelse, at videooptagelsen af et retsmøde, som den pågældende har deltaget i, bør fjernes fra det ovennævnte websted, underretter vedkommende snarest muligt Domstolen herom med en fremstilling af de forhold, der kan begrunde denne fjernelse.
7. Retsformanden træffer uden ophold afgørelse om denne anmodning efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten.

8. Domstolen fastsætter ved afgørelse reglerne for og fremgangsmåden ved gennemførelse af streamingen af retsmøderne. Afgørelsen offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 81 *Afslutning af den mundtlige forhandling*

Efter at parterne eller de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, har afgivet mundtlige indlæg, erklærer præsidenten den mundtlige forhandling for afsluttet.

Artikel 82 *Generaladvokatens fremsættelse af forslag til afgørelse*

1. Når der afholdes en mundtlig forhandling, fremsættes generaladvokatens forslag til afgørelse efter denne forhandlings afslutning og på den dato, som generaladvokaten har oplyst.
2. Såfremt der ikke afholdes en mundtlig forhandling, fremsættes forslaget til afgørelse på den dato, som generaladvokaten har oplyst.
3. Efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse, erklærer præsidenten retsforhandlingernes mundtlige del for afsluttet.

Artikel 83 *Åbning eller genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del*

Domstolen kan til enhver tid, efter at have hørt generaladvokaten, beslutte at åbne retsforhandlingernes mundtlige del eller ved kendelse bestemme, at denne del skal genåbnes, navnlig hvis den finder, at sagen er utilstrækkeligt oplyst, eller såfremt en part, efter at denne del af retsforhandlingerne er afsluttet, er fremkommet med nye oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er af afgørende betydning for Domstolens afgørelse, eller såfremt sagen bør afgøres på grundlag af et argument, som ikke har været drøftet af parterne eller de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23.

Artikel 84 *Protokollat fra mundtlige forhandlinger*

1. Justitssekretæren optager et protokollat for hver mundtlig forhandling. Protokollatet underskrives af præsidenten og justitssekretæren. Det har retsvirkning som autentisk bevis.
2. Parterne og de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, kan hos Justitskontoret gøre sig bekendt med ethvert protokollat og få en genpart heraf.

Artikel 85 *Lydoptagelse fra retsmøder*

Præsidenten kan efter behørigt begrundet anmodning tillade en part eller en af de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, som har deltaget i retsforhandlingernes skriftlige eller mundtlige del, i Domstolens lokaler at høre lydoptagelsen fra den mundtlige forhandling på det sprog, den talende anvendte under forhandlingen.

Kapitel 9

DOMME OG KENDELSER

Artikel 86 *Datoen for domsafsigelsen*

Parterne eller de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, underrettes om datoen for domsafsigelsen.

Artikel 87 *Dommes indhold*

En dom skal indeholde:

- a) angivelse af, at den er afsagt af Domstolen
- b) angivelse af dommerkollegiet
- c) datoen for dens afsigelse
- d) navnene på retsformanden og de dommere, som har deltaget i rådslagningen og afstemningen, med angivelse af den refererende dommer
- e) generaladvokatens navn
- f) justitssekretærens navn
- g) angivelse af parterne eller af de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, der har deltaget i retsforhandlingerne
- h) navnene på parternes repræsentanter
- i) i direkte søgsmål og appelsager parternes påstande
- j) i givet fald datoen for den mundtlige forhandling
- k) angivelse af, at generaladvokaten er blevet hørt, og i givet fald datoen for forslaget til afgørelse
- l) en kortfattet fremstilling af de faktiske omstændigheder
- m) præmisserne
- n) domskonklusionen, herunder i givet fald afgørelsen om sagsomkostninger.

Artikel 88 *Dommes afsigelse og forkyndelse*

1. Domme afsiges i et offentligt retsmøde.

2. Originaleksemplaret af en dom underskrives af præsidenten, de dommere, der har deltaget i rådslagningen og afstemningen, og justitssekretæren. Når originaleksemplaret ikke længere kan underskrives af en dommer, der har deltaget i rådslagningen og afstemningen, enten på grund af dennes helbredstilstand eller død eller som følge af den pågældendes fratræden eller udløbet af dennes embedsperiode, attesterer præsidenten, at denne dommer har deltaget i rådslagningen og afstemningen.

3. Det underskrevne originaleksemplar af dommen forsegles og opbevares af Justitskontoret. En bekræftet genpart af dommen forkyndes for hver af parterne og i givet fald for den forelæggende ret, for de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, og for Retten.

Artikel 89 *Kendelsers indhold*

1. En kendelse skal indeholde:

- a) angivelse af, at den er afsagt af Domstolen
- b) angivelse af dommerkollegiet
- c) datoen for dens afsigelse
- d) angivelse af retsgrundlaget for kendelsen
- e) navnene på retsformanden og i givet fald de dommere, som har deltaget i rådslagningen og afstemningen, med angivelse af den refererende dommer
- f) generaladvokatens navn
- g) justitssekretærens navn
- h) angivelse af parterne eller af de berørte, der er omfattet af statuttens artikel 23, og som har deltaget i sagen
- i) navnene på parternes repræsentanter
- j) angivelse af, at generaladvokaten er blevet hørt
- k) kendelsens konklusion, herunder i givet fald afgørelsen om sagsomkostninger.

2. Er det i dette procesreglement fastsat, at en kendelse skal være begrundet, skal den desuden indeholde:

- a) i direkte søgsmål og appelsager parternes påstande
- b) en kortfattet fremstilling af de faktiske omstændigheder
- c) præmisserne.

Artikel 90 *Kendelsers underskrivelse og forkyndelse*

Originaleksemplaret af en kendelse underskrives af præsidenten og justitssekretæren, hvorefter det forsegles og opbevares i Justitskontoret. En bekræftet genpart af dommen forkyndes for hver af parterne og i givet fald for den forelæggende ret, for de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, og for Retten.

Artikel 91 *Dommes og kendelsers retskraft*

1. En dom har retskraft fra den dag, den er afsagt.
2. En kendelse har retskraft fra den dag, den er forkyndt.

Artikel 92 *Offentliggørelse i Den Europæiske Unions Tidende*

En meddelelse, der indeholder konklusionerne i domme og kendelser, hvorved sagsbehandlingen ved Domstolen er afsluttet, og datoerne for disse, offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

TREDJE AFSNIT

PRÆJUDICIELLE FORELÆGGELSER

Kapitel 1

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 93 *Anvendelsesområde*

Sagsbehandlingen er omfattet af bestemmelserne i dette afsnit:

- a) i de i statuttens artikel 23 nævnte tilfælde
- b) ved forelæggelser med hjemmel i aftaler, hvori Unionen eller medlemsstaterne er parter.

Artikel 93a Indledende analyse af anmodningerne om præjudiciel afgørelse

1. Når Domstolen forelægges en anmodning om præjudiciel afgørelse, fremsender Justitskontoret straks denne anmodning til præsidenten, vicepræsidenten og førstegeneraladvokaten.

2. Såfremt præsidenten efter at have analyseret anmodningen om præjudiciel afgørelse og efter at have hørt vicepræsidenten og førstegeneraladvokaten finder, at anmodningen udelukkende henhører under et eller flere af de særlige områder, der er omhandlet i statuttens artikel 50b, stk. 1, underretter præsidenten Justitskontoret herom, og Justitskontoret fremsender straks anmodningen til Rettens Justitskontor. Sagen fortsætter herefter ved Retten i overensstemmelse med bestemmelserne i dennes procesreglement.

3. Såfremt præsidenten efter denne analyse og efter at have hørt vicepræsidenten og førstegeneraladvokaten finder, at anmodningen om præjudiciel afgørelse, selv om den henhører under et eller flere af de særlige områder, der er omhandlet i statuttens artikel 50b, stk. 1, ligeledes vedrører andre områder eller rejser selvstændige spørgsmål vedrørende fortolkningen af den primære ret, folkeretten, generelle EU-retlige principper eller Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder som omhandlet i statuttens artikel 50b, stk. 2, henviser præsidenten straks anmodningen til Domstolen. Såfremt Domstolen finder, at anmodningen udelukkende henhører under et eller flere af de særlige områder, der er omhandlet i statuttens artikel 50b, stk. 1, fremsender Domstolens Justitskontor straks denne anmodning til Rettens Justitskontor, og sagen fortsætter ved Retten i overensstemmelse med bestemmelserne i dennes procesreglement. I modsat fald fortsætter sagen ved Domstolen i overensstemmelse med bestemmelserne i nærværende reglement.

4. Når en anmodning om præjudiciel afgørelse fremsendes til Rettens Justitskontor i overensstemmelse med denne artikels stk. 2 eller 3, underretter sidstnævnte den forelæggende ret herom.

Artikel 94 *Indholdet af anmodninger om præjudiciel afgørelse*

En anmodning om præjudiciel afgørelse indeholder ud over de spørgsmål, som forelægges Domstolen til præjudiciel afgørelse:

- a) en kortfattet fremstilling af tvistens genstand og de relevante faktiske omstændigheder, således som de er fastslået af den forelæggende ret, eller i det mindste en fremstilling af de faktiske oplysninger, som ligger til grund for spørgsmålene
- b) ordlyden af de nationale bestemmelser, som vil kunne finde anvendelse i den foreliggende sag, og i givet fald relevant national retspraksis
- c) en fremstilling af grundene til, at den forelæggende ret finder, at der er tvivl om fortolkningen eller gyldigheden af visse EU-retlige bestemmelser, samt af sammenhængen mellem disse bestemmelser og

den nationale lovgivning, som finder anvendelse på tvisten i hovedsagen.

Artikel 95 *Anonymisering og udeladelse af personoplysninger*

1. Såfremt den forelæggende ret har anonymiseret anmodningen om præjudiciel afgørelse eller besluttet at udelade oplysninger om fysiske personer eller enheder, som er berørt af hovedsagen, hvad enten der er tale om parter i sagen eller tredjemænd i forhold til sagen, opretholder Domstolen denne anonymisering eller udeladelse inden for rammerne af den sag, som verserer for den.

2. Domstolen kan desuden efter anmodning fra den forelæggende ret eller en part i hovedsagen eller af egen drift anonymisere anmodningen om præjudiciel afgørelse eller beslutte at udelade personoplysninger vedrørende en eller flere fysiske personer, som er berørt af hovedsagen, hvad enten der er tale om parter i sagen eller tredjemænd i forhold til sagen.

Artikel 96 *Deltagelse i præjudicielle sager*

1. I henhold til statuttens artikel 23 kan følgende parter og øvrige berørte indgive indlæg eller skriftlige bemærkninger for Domstolen:

- a) hovedsagens parter
- b) medlemsstaterne
- c) Europa-Kommissionen
- d) Europa-Parlamentet, Rådet og Den Europæiske Centralbank, hvis de finder, at de har en særlig interesse i de spørgsmål, der rejses i anmodningen om præjudiciel afgørelse
- e) den institution, som har vedtaget den retsakt, hvis gyldighed eller fortolkning er omtvistet
- f) stater, som er parter i EØS-aftalen, bortset fra medlemsstaterne, samt EFTA-Tilsynsmyndigheden, såfremt Domstolen er forelagt et præjudicielt spørgsmål, der vedrører et af denne aftales anvendelsesområder
- g) tredjelande, som er parter i en aftale vedrørende et nærmere bestemt sagsområde indgået af Rådet, såfremt dette følger af aftalen, og en ret i en medlemsstat har forelagt Domstolen et præjudicielt spørgsmål, der vedrører den pågældende aftales anvendelsesområde.

2. Undladelse af at deltage i retsforhandlingernes skriftlige del er ikke til hinder for deltagelse i retsforhandlingernes mundtlige del.

3. Indlæg eller skriftlige bemærkninger, der fremsættes i henhold til nærværende artikel, offentliggøres på webstedet for Den Europæiske Unions

Domstol efter afsigelsen af dommen eller forkyndelsen af den kendelse, hvormed sagens behandling afsluttes, for de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, medmindre en af disse berørte gør indsigelse mod offentliggørelsen af den pågældendes indlæg eller bemærkninger. Denne indsigelse, der ikke skal begrundes, og som ikke kan anfægtes for Domstolen eller Retten, skal meddeles Justitskontoret ved særskilt dokument senest tre måneder efter afsigelsen af dommen eller forkyndelsen af den kendelse, hvormed sagens behandling afsluttes. I et sådant tilfælde gøres der anmærkning om denne indsigelse på det førnævnte websted, og det pågældende indlæg eller de pågældende bemærkninger bliver ikke offentliggjort, end ikke delvist. Såfremt den pågældende efterfølgende trækker sin indsigelse mod offentliggørelse af dennes indlæg eller bemærkninger tilbage, bliver dette indlæg eller disse bemærkninger offentliggjort på webstedet, så snart indsigelsen er trukket tilbage. Såfremt indsigelsen meddeles Justitskontoret efter udløbet af den ovennævnte frist, fjernes indlægget eller bemærkningerne fra webstedet.

Artikel 97 *Hovedsagens parter*

1. Hovedsagens parter er de parter, som af den forelæggende ret betegnes som sådanne i overensstemmelse med nationale processuelle regler.
2. I tilfælde, hvor den forelæggende ret meddeler Domstolen, at en ny part har fået tilladelse til at indtræde i hovedsagen, mens sagen allerede verserer for Domstolen, indtræder denne part i den præjudicielle sag, som den foreligger på tidspunktet for denne meddelelse. Den nye part modtager alle procesdokumenter, der allerede er forkyndt for de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23.
3. For så vidt angår repræsentationen af hovedsagens parter og deres personlige fremmøde tager Domstolen i præjudicielle sager hensyn til de processuelle regler, der gælder for den forelæggende ret. Er der tvivl om, hvorvidt en person kan repræsentere en part i hovedsagen, eller hvorvidt en sådan part kan handle uden repræsentant, kan Domstolen indhente oplysninger fra den forelæggende ret om de nationale processuelle regler, der finder anvendelse.

Artikel 98 *Oversættelse og forkyndelse af anmodninger om præjudiciel afgørelse*

1. De i dette afsnit omhandlede anmodninger om præjudiciel afgørelse forkyndes for medlemsstaterne i den originale affattelse, der skal være vedlagt en oversættelse til den pågældende medlemsstats officielle sprog. Såfremt det som følge af længden af anmodningen er hensigtsmæssigt, erstattes denne oversættelse af en oversættelse til modtagerstatens officielle sprog af et sammendrag af anmodningen, der skal tjene som grundlag for den

pågældende stats stillingtagen. Sammendraget indeholder i uforkortet form det eller de præjudicielle spørgsmål, der er forelagt. Det omfatter navnlig, forudsat disse oplysninger fremgår af anmodningen om præjudiciel afgørelse, hovedsagens genstand, de væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter, en kortfattet fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen samt den retspraksis og de bestemmelser i national ret og EU-retten, der gøres gældende.

2. I de i statuttens artikel 23, stk. 3, omhandlede tilfælde forkyndes anmodninger om præjudiciel afgørelse for de stater, som er parter i EØS-aftalen, bortset fra medlemsstaterne, samt EFTA-Tilsynsmyndigheden i den originale affattelse, der skal være vedlagt en oversættelse af anmodningen, i givet fald en oversættelse af et sammendrag, til et af de sprog, der er nævnt i artikel 36, efter modtagerens eget valg.

3. Når et tredjeland har ret til at deltage i en præjudiciel sag i henhold til statuttens artikel 23, stk. 4, forkyndes anmodningen om præjudiciel afgørelse for det pågældende tredjeland i den originale affattelse, der skal være vedlagt en oversættelse af afgørelsen, i givet fald en oversættelse af et sammendrag, til et af de sprog, der er nævnt i dette reglements artikel 36, efter det pågældende tredjelands eget valg.

Artikel 99 *Besvarelse ved begrundet kendelse*

Såfremt et præjudicielt spørgsmål er identisk med et spørgsmål, Domstolen allerede har afgjort, såfremt besvarelsen af et sådant spørgsmål klart kan udledes af retspraksis, eller såfremt besvarelsen af det præjudicielle spørgsmål ikke giver anledning til nogen rimelig tvivl, kan Domstolen til enhver tid på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten beslutte at træffe afgørelse ved begrundet kendelse.

Artikel 100 *Ophør af Domstolens kompetence i en verserende præjudiciel sag*

1. En præjudiciel sag verserer for Domstolen, så længe den ret, som har indbragt den for Domstolen, ikke har trukket anmodningen om præjudiciel afgørelse tilbage. En tilbagekaldelse af en anmodning kan tages i betragtning, indtil datoen for domsafsigelsen er forkyndt for de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23.

2. Domstolen kan dog til enhver tid fastslå, at betingelserne for, at den har kompetence i sagen, ikke længere er opfyldt.

Artikel 101 *Anmodning om uddybende oplysninger*

1. Uden at dette berører anvendelsen af foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse eller bevisoptagelse i henhold til dette reglement, kan

Domstolen efter at have hørt generaladvokaten anmode den forelæggende ret om at fremkomme med uddybende oplysninger inden for en frist, som Domstolen fastsætter.

2. Den forelæggende rets besvarelse af denne anmodning forkyndes for de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23.

Artikel 102 *Den præjudicielle sags omkostninger*

Det tilkommer den forelæggende ret at træffe afgørelse om den præjudicielle sags omkostninger.

Artikel 103 *Berigtigelse af domme og kendelser*

1. Domstolen kan berigtige skrive- eller regnefejl eller åbenbare urigtigheder i domme og kendelser af egen drift eller efter anmodning fra en af de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, såfremt anmodningen fremsættes inden to uger fra dommens afsigelse eller kendelsens forkyndelse.

2. Domstolen træffer afgørelse efter at have hørt generaladvokaten.

3. Originaleksemplaret af den kendelse, hvorved der foretages en berigtigelse, vedlægges originaleksemplaret af den berigtigede afgørelse. Der gøres en bemærkning om kendelsen i margenen på originaleksemplaret af den berigtigede afgørelse.

Artikel 104 *Fortolkning af præjudicielle afgørelser*

1. Artikel 158 om fortolkning af domme og kendelser finder ikke anvendelse på afgørelser truffet som svar på en anmodning om præjudiciel afgørelse.

2. Det tilkommer de nationale retter at afgøre, om de anser sig for at være tilstrækkeligt oplyst ved en præjudiciel afgørelse, eller om de anser det for nødvendigt på ny at foretage en præjudiciel forelæggelse for Domstolen.

Kapitel 2

FREMSKYNDET PRÆJUDICIEL PROCEDURE

Artikel 105 *Fremskyndet procedure*

1. Domstolens præsident kan efter anmodning fra den forelæggende ret eller i undtagelsestilfælde af egen drift, efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten, beslutte at undergive en sag en fremskyndet procedure,

der fraviger bestemmelserne i dette reglement, når sagens karakter kræver, at den behandles hurtigt.

2. Præsidenten fastsætter i sådanne tilfælde straks tidspunktet for retsmødet, som meddeles de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, i forbindelse med forkyndelsen af anmodningen om præjudiciel afgørelse.

3. De berørte, jf. stk. 2, kan inden for en af præsidenten fastsat frist, der ikke kan udgøre mindre end 15 dage, indgive skriftlige indlæg eller bemærkninger. Præsidenten kan anmode nævnte berørte om at begrænse deres skriftlige indlæg eller bemærkninger til at angå de væsentligste retsspørgsmål, som anmodningen om præjudiciel afgørelse rejser.

4. De eventuelle skriftlige indlæg eller bemærkninger fremsendes til samtlige berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, inden retsmødet.

5. Domstolen træffer afgørelse efter at have hørt generaladvokaten.

Artikel 106 *Fremsendelse af processkrifter*

1. De processkrifter, der er omfattet af den foregående artikel, anses for indleveret ved fremsendelse til Justitskontoret ved ethvert teknisk eller elektronisk kommunikationsmiddel, som Domstolen råder over, af en genpart af det underskrevne originaleksemplar og de påberåbte dokumenter og øvrige bilag samt den fortegnelse, der er nævnt i artikel 57, stk. 3. Det originale eksemplar af processkriftet og de førnævnte bilag fremsendes uden ophold til Justitskontoret.

2. De forkyndelser og meddelelser, der er omhandlet i den foregående artikel, foretages elektronisk på de af Domstolen fastsatte betingelser, når adressaten har indvilget i, at forkyndelser for den pågældende sker på denne måde. I modsat fald foretages de ovennævnte forkyndelser og meddelelser ved fremsendelse af en genpart af dokumentet ved ethvert teknisk eller elektronisk kommunikationsmiddel, som Domstolen og adressaten råder over.

Kapitel 3

PRÆJUDICIEL HASTEPROCEDURE

Artikel 107 *Anvendelsesområdet for den præjudicielle hasteprocedure*

1. Domstolen kan efter anmodning fra den forelæggende ret eller i undtagelsestilfælde af egen drift undergive en præjudiciel forelæggelse, hvorved der rejses et eller flere spørgsmål vedrørende de områder, der er omhandlet i tredje del, afsnit V, i traktaten om Den Europæiske Unions

funktionsmåde, en hasteprocedure, der fraviger bestemmelserne i dette reglement.

2. Den forelæggende ret skal redegøre for de retlige og faktiske omstændigheder, der godtgør sagens hastende karakter og begrundet anvendelsen af denne særlige procedure, og angiver, i det omfang dette er muligt, sit forslag til besvarelse af de præjudicielle spørgsmål.

3. Hvis den forelæggende ret ikke har anmodet om iværksættelse af hasteproceduren, kan Domstolens præsident, hvis anvendelsen af denne procedure ud fra en umiddelbar betragtning synes påkrævet, anmode den i artikel 108 omhandlede afdeling om at undersøge, om der er behov for at undergive forelæggelsen hasteproceduren.

Artikel 108 *Beslutning om anvendelse af hasteproceduren*

1. Beslutningen om at undergive en forelæggelse hasteproceduren træffes af den udpegede afdeling på forslag fra den refererende dommer, og efter at generaladvokaten er blevet hørt. Afdelingens sammensætning fastlægges i overensstemmelse med artikel 28, stk. 2, samme dag, som sagen fordeles til den refererende dommer, hvis den forelæggende ret har anmodet om anvendelse af hasteproceduren, eller, hvis spørgsmålet om anvendelsen af denne procedure undersøges efter anmodning fra Domstolens præsident, samme dag, som denne anmodning fremsættes.

2. Hvis sagen har forbindelse med en verserende sag, der er fordelt til en refererende dommer, som ikke indgår i den udpegede afdeling, kan den udpegede afdeling foreslå Domstolens præsident at fordele sagen til denne refererende dommer. Såfremt sagen omfordeles til denne refererende dommer, varetager den afdeling med fem dommere, som denne indgår i, den udpegede afdelings opgaver i denne sag. Artikel 29, stk. 1, finder anvendelse.

Artikel 109 *Hasteprocedurens skriftlige del*

1. Justitssekretæren forkynder straks en anmodning om præjudiciel afgørelse for hovedsagens parter, for den medlemsstat, hvor den forelæggende ret er beliggende, for Europa-Kommissionen samt for den institution, der har vedtaget den retsakt, hvis gyldighed eller fortolkning er omtvistet, når den forelæggende ret har anmodet om anvendelse af hasteproceduren, eller når præsidenten har anmodet den udpegede afdeling om at undersøge behovet for at undergive forelæggelsen denne procedure.

2. Beslutningen om at undergive eller ikke at undergive den præjudicielle forelæggelse hasteproceduren forkyndes straks for den forelæggende ret samt for de parter, den medlemsstat og de institutioner, der er omfattet af stk. 1. I beslutningen om at undergive forelæggelsen hasteproceduren fastsættes den

frist, inden for hvilken førnævnte parter, stat og institutioner kan indgive skriftlige indlæg eller bemærkninger. Det kan i beslutningen præciseres, hvilke retlige spørgsmål disse skriftlige indlæg og bemærkninger bør omhandle, og der kan fastsættes en maksimal længde af disse dokumenter.

3. Såfremt der i en anmodning om præjudiciel afgørelse redegøres for en administrativ eller retslig procedure, der er forløbet i en anden medlemsstat end den, hvor den forelæggende ret er beliggende, kan Domstolen anmode denne medlemsstat om skriftligt eller under den mundtlige forhandling at fremkomme med alle relevante oplysninger.

4. Så snart der er sket forkyndelse som omhandlet i stk. 1, gives der desuden meddelelse om anmodningen om præjudiciel afgørelse til de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, og som ikke er adressater for nævnte forkyndelse, og beslutningen om at undergive eller ikke at undergive forelæggelsen hasteproceduren meddeles ligeledes disse berørte, så snart der er sket forkyndelse som omhandlet i stk. 2.

5. De berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, underrettes så snart som muligt om den forventede dato for retsmødet.

6. Hvis forelæggelsen ikke undergives hasteproceduren, fortsættes proceduren i overensstemmelse med bestemmelserne i statuttens artikel 23 og med de bestemmelser i dette reglement, der finder anvendelse.

Artikel 110 *Forkyndelser og meddelelser efter afslutningen af retsforhandlingernes skriftlige del*

1. Når en præjudiciel forelæggelse er undergivet hasteproceduren, forkyndes anmodningen om præjudiciel afgørelse samt de skriftlige indlæg eller bemærkninger, der er indgivet, for de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, og som ikke er nævnt i dette reglements artikel 109, stk. 1. Anmodningen om præjudiciel afgørelse ledsages af en oversættelse, i givet fald af et sammendrag, i henhold til bestemmelserne i dette reglements artikel 98.

2. De indgivne indlæg eller bemærkninger forkyndes desuden for de parter og øvrige berørte, som er nævnt i dette reglements artikel 109, stk. 1.

3. Datoen for retsmødet meddeles de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, samtidig med de forkyndelser, der er nævnt i stk. 1 og 2.

Artikel 111 *Udeladelse af hasteprocedurens skriftlige del*

Den udpegede afdeling kan i yderst hastende tilfælde beslutte at udelade den i artikel 109, stk. 2, omhandlede skriftlige del.

Artikel 112 *Afgørelse om sagens realitet*

Den udpegede afdeling træffer afgørelse efter at have hørt generaladvokaten.

Artikel 113 *Dommerkollegium*

1. Den udpegede afdeling kan beslutte, at den sættes af tre dommere. Den sammensættes i så fald af formanden for den udpegede afdeling, den refererende dommer og den første eller i givet fald de to første dommere, der er udpeget på grundlag af den i artikel 28, stk. 2, omhandlede liste, i forbindelse med fastlæggelsen af sammensætningen af den udpegede afdeling i overensstemmelse med artikel 108, stk. 1.

2. Den udpegede afdeling kan ligeledes anmode Domstolen om at henvise sagen til et dommerkollegium med et større antal dommere. Hasteproceduren fortsættes for det nye dommerkollegium, efter omstændighederne efter genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del.

Artikel 114 *Fremsendelse af processkrifter*

Processkrifterne fremsendes i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 106.

Kapitel 4

PROCEDUREN EFTER HENVISNING

Artikel 114a Anmodninger om præjudiciel afgørelse henvist af Retten i henhold til statuttens artikel 54, stk. 2

Finder Retten i medfør af statuttens artikel 54, stk. 2, at den ikke er kompetent til at påkende en anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet i henhold til artikel 267 TEUF, henviser den anmodningen til Domstolen. Sagen fortsætter herefter ved Domstolen i overensstemmelse med bestemmelserne i nærværende procesreglement.

Artikel 114b Anmodninger om præjudiciel afgørelse henvist af Retten i henhold til artikel 256, stk. 3, andet afsnit, TEUF

1. Når Retten i henhold til artikel 256, stk. 3, andet afsnit, TEUF henviser en anmodning om præjudiciel afgørelse til Domstolen, som kræver en

principafgørelse, der kan påvirke EU-rettens ensartede anvendelse eller sammenhæng, behandles anmodningen hurtigt.

2. Præsidenten udpeger med det samme den refererende dommer, der har ansvaret for sagen, og førstegeneraladvokaten udpeger en generaladvokat.

3. Såfremt retsforhandlingernes skriftlige del allerede er blevet afsluttet, når sagen henvises til Domstolen, kan de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, indgive supplerende indlæg eller skriftlige bemærkninger vedrørende det principielle spørgsmål, der er rejst i anmodningen om præjudiciel afgørelse, inden for en frist, der fastsættes af præsidenten, og som ikke kan være mindre end 15 dage.

4. Domstolen træffer snarest muligt afgørelse, i givet fald efter, at de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, har afgivet mundtlige indlæg, og generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse.

Kapitel 5

RETSHJÆLP

Artikel 115 *Ansøgning om retshjælp*

1. Er en part i hovedsagen helt eller delvist ude af stand til at betale de omkostninger, der er forbundet med sagen, kan den pågældende til enhver tid ansøge om retshjælp.

2. Med ansøgningen skal følge alle de oplysninger og bilag, der er nødvendige for at kunne vurdere ansøgerens økonomiske situation, såsom en attest udstedt af en national myndighed som dokumentation for den pågældendes økonomiske situation.

3. Hvis ansøgeren allerede er blevet bevilget retshjælp for den forelæggende ret, fremlægger den pågældende afgørelsen fra denne ret og præciserer, hvad de allerede bevilgede beløb dækker.

Artikel 116 *Afgørelse om retshjælp*

1. Så snart en ansøgning om retshjælp er indgivet, fordeles den af præsidenten til den refererende dommer i den sag, som ansøgningen vedrører.

2. Afgørelsen af, om der helt eller delvist skal bevilges retshjælp, eller om ansøgningen skal afslås, træffes af den afdeling med tre dommere, som den refererende dommer er tilknyttet, på forslag fra denne og efter at generaladvokaten er blevet hørt. Dommerkollegiet sammensættes i dette

tilfælde af formanden for denne afdeling, den refererende dommer og den første eller i givet fald de to første dommere, der udpeges på grundlag af den i artikel 28, stk. 3, omhandlede liste på den dato, hvor den refererende dommer forelægger ansøgningen om retshjælp for afdelingen.

3. Hvis den refererende dommer ikke indgår i en afdeling med tre dommere, træffes afgørelsen under samme betingelser af den afdeling med fem dommere, som denne er tilknyttet. Dommerkollegiet sammensættes af den refererende dommer samt fire dommere, der udpeges på grundlag af den i artikel 28, stk. 2, omhandlede liste, på den dato, hvor den refererende dommer forelægger ansøgningen om retshjælp for afdelingen.

4. Dommerkollegiet træffer afgørelse ved kendelse. Såfremt ansøgningen om retshjælp helt eller delvist afslås, skal afslaget begrundes i kendelsen.

Artikel 117 Beløb, der udbetales i medfør af en retshjælpsbevilling

Er der bevilget retshjælp, afholder Domstolens kasse, i givet fald inden for de grænser, som er fastsat af dommerkollegiet, udgifterne til bistand til ansøgeren og repræsentation af denne for Domstolen. Efter anmodning fra ansøgeren eller dennes repræsentant kan der udbetales et forskud til dækning af disse udgifter.

Artikel 118 Tilbagekaldelse af retshjælpsbevillingen

Det dommerkollegium, der har truffet afgørelse vedrørende ansøgningen om retshjælp, kan til enhver tid af egen drift eller efter anmodning tilbagekalde bevillingen, når de forudsætninger, under hvilke den er meddelt, ændrer sig under sagen.

FJERDE AFSNIT

DIREKTE SØGSMÅL

Kapitel 1

PARTSREPRÆSENTATION

Artikel 119 Pligt til at lade sig repræsentere

1. Parterne kan kun være repræsenteret ved befuldmægtigede eller advokater.
2. Befuldmægtigede og advokater skal til Justitskontoret indlevere et officielt dokument eller en fuldmagt udstedt af den part, de repræsenterer.

3. En advokat, som bistår eller repræsenterer en part, skal desuden til Justitskontoret indlevere dokumentation for, at den pågældende har ret til at give møde for en domstol i en medlemsstat eller i en anden stat, som er part i EØS-aftalen.

4. Hvis disse dokumenter ikke indleveres, giver justitssekretæren den pågældende part en rimelig frist til at tilvejebringe disse. Sker dette ikke inden for den fastsatte frist, træffer præsidenten efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten beslutning om, hvorvidt undladelsen af at overholde denne formforskrift skal medføre, at stævningen eller indlægget afvises. Præsidenten kan, såfremt den pågældende anser det for nødvendigt, henvise dette spørgsmål til Domstolen.

Kapitel 2

RETSFORHANDLINGERNES SKRIFTLIGE DEL

Artikel 120 *Stævningens indhold*

Stævning, der udtages i henhold til statuttens artikel 21, skal indeholde:

- a) sagsøgerens navn og adresse
- b) angivelse af sagsøgte
- c) søgsmålets genstand, de anbringender og argumenter, der gøres gældende, samt en kortfattet fremstilling af anbringenderne
- d) sagsøgerens påstande
- e) i givet fald de beviser eller en angivelse af de beviser, der påberåbes.

Artikel 121 *Oplysninger vedrørende forkyndelser*

1. Til brug under sagen skal der i stævningen angives en valgt adresse. I stævningen skal angives navnet på en person, der er bemyndiget til og har indvilget i at modtage forkyndelser.

2. Ud over eller i stedet for en angivelse af en valgt adresse, jf. stk. 1, kan det i stævningen angives, at advokaten eller den befuldmægtigede indvilger i, at forkyndelser for den pågældende sker ved ethvert teknisk eller elektronisk kommunikationsmiddel, som Domstolen og denne advokat eller denne befuldmægtigede råder over.

3. Opfylder stævningen ikke de i stk. 1 eller 2 omhandlede krav, sker alle forkyndelser for den pågældende part under sagen, så længe stævningen ikke er berigtiget, ved rekommanderet brev til partens befuldmægtigede eller advokat. I modsætning til, hvad der gælder efter artikel 48, anses

forskriftsmæssig forkyndelse for at være sket ved indleveringen af det rekommanderede brev til postvæsenet på det sted, hvor Domstolen har sæde.

Artikel 122 *Bilag til stævningen*

1. Med stævningen skal i givet fald indleveres de dokumenter, som er angivet i statuttens artikel 21, stk. 2.
2. En stævning, der udtages i henhold til artikel 273 TEUF, skal være vedlagt et eksemplar af den voldgiftsaftale, der er indgået mellem de pågældende medlemsstater.
3. Opfylder stævningen ikke kravene i stk. 1 eller 2 i nærværende artikel, giver justitssekretæren sagsøgeren en rimelig frist til at tilvejebringe de ovenfor nævnte dokumenter. Sker dette ikke inden for den fastsatte frist, beslutter præsidenten efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten, om undladelsen af at overholde disse formforskrifter skal medføre, at stævningen afvises. Præsidenten kan, såfremt den pågældende anser det for nødvendigt, henvise dette spørgsmål til Domstolen.

Artikel 123 *Forkyndelse af stævningen*

Stævningen forkynnes for sagsøgte. I de i artikel 119, stk. 4, og artikel 122, stk. 3, nævnte tilfælde sker forkyndelsen, så snart forholdet er berigtiget, eller præsidenten eller Domstolen har fastslået, at stævningen ikke skal afvises på grund af tilsidesættelse af de i nævnte artikler fastsatte forskrifter.

Artikel 124 *Svarskriftets indhold*

1. Inden to måneder efter stævningens forkyndelse skal sagsøgte indgive svarskrift. Dette skal indeholde:
 - a) sagsøgtes navn og adresse
 - b) de anbringender og argumenter, der gøres gældende
 - c) sagsøgtes påstande
 - d) i givet fald de beviser eller en angivelse af de beviser, der påberåbes.
2. Artikel 121 finder anvendelse på svarskriftet.
3. I undtagelsestilfælde kan den i stk. 1 nævnte frist efter behørigt begrundet anmodning fra sagsøgte forlænges af præsidenten.

Artikel 125 *Fremsendelse af dokumenter*

Såfremt Europa-Parlamentet, Rådet eller Europa-Kommissionen ikke er parter i sagen, sender Domstolen dem en genpart af stævningen og svarskriftet eller, i givet fald, af formalitetsindsigelsen vedrørende Domstolens kompetence eller påstanden om afvisning af sagen, men ikke bilagene til disse dokumenter, således at de kan konstatere, om det i henhold til artikel 277 TEUF gøres gældende, at en af deres retsakter ikke kan finde anvendelse.

Artikel 126 *Replik og duplik*

1. Stævningen og svarskriftet kan suppleres med en replik fra sagsøgeren og en duplik fra sagsøgte.
2. Præsidenten fastsætter fristerne for indlevering af disse processkrifter. Præsidenten kan præcisere, hvilke spørgsmål replikken og duplikken bør omhandle.

Kapitel 3

ANBRINGENDER OG BEVISER

Artikel 127 *Nye anbringender*

1. Nye anbringender må ikke fremsættes under sagens behandling, medmindre de støttes på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne.
2. Uden at dette berører afgørelsen af spørgsmålet, om anbringendet kan antages til realitetsbehandling, kan præsidenten på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten give modparten en frist til at svare på dette anbringende.

Artikel 128 *Beviser*

1. Parterne kan i forbindelse med replikken og duplikken fremlægge eller anføre yderligere beviser til støtte for deres anbringender. Parterne skal begrunde, hvorfor beviserne først påberåbes på dette tidspunkt.
2. Parterne kan i undtagelsestilfælde fremlægge eller anføre yderligere beviser efter, at retsforhandlingernes skriftlige del er afsluttet. Parterne skal begrunde, hvorfor beviserne først påberåbes på dette tidspunkt. Præsidenten kan på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten give modparten en frist til at tage stilling til disse beviser.

Kapitel 4

INTERVENTION

Artikel 129 *Formålet med og virkningerne af intervention*

1. Intervention kan kun ske med henblik på helt eller delvist at støtte en af parternes påstande. Intervenienter har ikke de samme processuelle rettigheder som parterne og kan navnlig ikke anmode om afholdelse af et retsmøde.
2. Intervention er accessorisk i forhold til tvisten mellem sagens oprindelige parter. Den mister sin genstand, såfremt sagen slettes af Domstolens register som følge af, at sagen hæves, eller at parterne indgår forlig, eller såfremt sagen afvises.
3. Intervenienten indtræder i sagen, som den foreligger på tidspunktet for interventionen.
4. En anmodning om intervention, der fremsættes efter udløbet af fristen i henhold til artikel 130, men inden Domstolen i medfør af artikel 60, stk. 4, beslutter, at retsforhandlingernes mundtlige del skal åbnes, kan tages i betragtning. Såfremt præsidenten i et sådant tilfælde tillader intervention, kan intervenienten i givet fald fremsætte sine bemærkninger under den mundtlige forhandling, hvis en sådan finder sted.

Artikel 130 *Anmodning om intervention*

1. En anmodning om intervention skal fremsættes inden for en frist på seks uger, som løber fra offentliggørelsen af den i dette reglements artikel 21, stk. 4, nævnte meddelelse.
2. Anmodningen om intervention skal indeholde:
 - a) angivelse af sagen
 - b) angivelse af sagens parter
 - c) intervenientens navn og adresse
 - d) de påstande, intervenienten ønsker at indtræde til støtte for
 - e) en fremstilling af de omstændigheder, hvorpå retten til intervention støttes, når anmodningen fremsættes i medfør af statuttens artikel 40, stk. 2 eller 3.
3. Intervenienten skal være repræsenteret i overensstemmelse med bestemmelserne i statuttens artikel 19.
4. Dette reglements artikel 119, 121 og artikel 122 finder anvendelse.

Artikel 131 *Afgørelse vedrørende en anmodning om intervention*

1. Anmodningen om intervention forkyndes for parterne med henblik på at give disse lejlighed til at fremsætte deres skriftlige eller mundtlige bemærkninger vedrørende anmodningen.
2. Såfremt anmodningen er fremsat i henhold til statuttens artikel 40, stk. 1, gives der tilladelse til intervention ved beslutning truffet af præsidenten, og intervenienten får fremsendt alle procesdokumenter, der er forkyndt for parterne, medmindre disse inden ti dage fra den i stk. 1 omhandlede forkyndelse har redegjort for hemmelige eller fortrolige dokumenter og øvrige bilag, hvis videregivelse til intervenienten vil kunne være til skade for dem. I det tilfælde træffer præsidenten afgørelse om anmodningen om intervention ved kendelse efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten, og alle procesdokumenter, der er forkyndt for parterne, fremsendes til intervenienten, i givet fald med undtagelse af de hemmelige eller fortrolige dokumenter og øvrige bilag, som er udelukket fra denne videregivelse.
3. Såfremt anmodningen er fremsat i henhold til statuttens artikel 40, stk. 2, træffer præsidenten afgørelse om anmodningen om intervention ved kendelse efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten eller henviser anmodningen til Domstolen. Såfremt anmodningen om intervention tages til følge, fremsendes alle procesdokumenter, der er forkyndt for parterne, til intervenienten, i givet fald med undtagelse af de hemmelige eller fortrolige dokumenter og øvrige bilag, som er udelukket fra denne videregivelse.
4. Såfremt anmodningen er fremsat i henhold til statuttens artikel 40, stk. 3, gives der tilladelse til intervention ved beslutning truffet af præsidenten, og intervenienten får fremsendt alle procesdokumenter, der er forkyndt for parterne, medmindre disse inden ti dage fra den i stk. 1 omhandlede forkyndelse har fremsat bemærkninger til anmodningen om intervention eller inden for den samme frist har redegjort for hemmelige eller fortrolige dokumenter og øvrige bilag, hvis videregivelse til intervenienten vil kunne være til skade for dem. I de tilfælde træffer præsidenten afgørelse om anmodningen om intervention ved kendelse efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten, og alle procesdokumenter, der er forkyndt for parterne, fremsendes til intervenienten, i givet fald med undtagelse af de hemmelige eller fortrolige dokumenter og øvrige bilag, som er udelukket fra denne videregivelse.

Artikel 132 *Indgivelse af skriftlige indlæg*

1. Intervenienten kan indgive et interventionsindlæg inden for en frist på en måned fra fremsendelsen af de i artikel 131 nævnte procesdokumenter. Denne

frist kan efter behørigt begrundet anmodning fra intervenienten forlænges af præsidenten.

2. Interventionsindlægget skal indeholde:

- a) intervenientens påstande, hvorved denne helt eller delvist støtter en af parternes påstande
- b) de anbringender og argumenter, der gøres gældende af intervenienten
- c) i givet fald de beviser eller en angivelse af de beviser, der påberåbes.

3. Efter indgivelsen af intervenientens indlæg fastsætter præsidenten i givet fald en frist, inden for hvilken parterne kan fremsætte bemærkninger hertil.

Kapitel 5

FREMSKYNDET PROCEDURE

Artikel 133 *Beslutning om anvendelse af en fremskyndet procedure*

1. Efter anmodning fra sagsøgeren eller sagsøgte kan Domstolens præsident efter at have hørt modparten, den refererende dommer og generaladvokaten beslutte at undergive en sag en fremskyndet procedure, der fraviger bestemmelserne i dette reglement, når sagens karakter kræver, at den behandles hurtigt.

2. Anmodningen om, at en sag undergives en fremskyndet procedure, skal fremsættes i et særskilt dokument samtidig med indleveringen af henholdsvis stævningen eller svarskriftet.

3. I undtagelsestilfælde kan præsidenten tillige træffe en sådan beslutning af egen drift, efter at have hørt parterne, den refererende dommer og generaladvokaten.

Artikel 134 *Retsforhandlingernes skriftlige del*

1. Såfremt der anvendes en fremskyndet procedure, kan stævningen og svarskriftet kun suppleres med replik og duplik, hvis præsidenten efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten finder det nødvendigt.

2. Intervenienter kan kun indgive et skriftligt indlæg, hvis præsidenten efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten finder det nødvendigt.

Artikel 135 *Retsforhandlingernes mundtlige del*

1. Så snart svarskriftet er indgivet, eller så snart beslutningen om at undergive sagen en fremskyndet procedure er truffet, såfremt denne beslutning først træffes efter indgivelsen af svarskriftet, fastsætter præsidenten datoen for retsmødet, som straks meddeles parterne. Præsidenten kan udsætte datoen for retsmødet, når der skal foranstalles bevisoptagelse, eller når det er nødvendigt af hensyn til foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse.

2. Parterne kan, uden at dette dog berører artikel 127 og 128, supplere deres anbringender og fremlægge eller anføre yderligere beviser under retsforhandlingernes mundtlige del. Parterne skal begrunde, hvorfor disse anbringender og beviser først påberåbes på dette tidspunkt.

Artikel 136 *Afgørelse om sagens realitet*

Domstolen træffer afgørelse efter at have hørt generaladvokaten.

Kapitel 6

SAGSOMKOSTNINGER

Artikel 137 *Afgørelse om sagsomkostninger*

Der træffes afgørelse om sagsomkostninger ved den dom eller kendelse, hvormed sagens behandling ved Domstolen afsluttes.

Artikel 138 *Almindelige bestemmelser om fordeling af sagsomkostninger*

1. Det pålægges den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.

2. Er der flere tabende parter, træffer Domstolen afgørelse om sagsomkostningernes fordeling.

3. Hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter, bærer hver part sine egne omkostninger. Domstolen kan dog, hvis dette efter omstændighederne findes begrundet, beslutte, at en part, ud over at bære sine egne omkostninger, skal betale en del af modpartens omkostninger.

Artikel 139 *Udgifter påført unødvendigt eller af ond vilje*

Domstolen kan pålægge endog en vindende part at erstatte modparten de udgifter, som Domstolen finder er påført modparten unødvendigt eller af ond vilje.

Artikel 140 *Intervenienters sagsomkostninger*

1. Medlemsstater og institutioner, der er indtrådt i en sag, bærer deres egne omkostninger.
2. Stater, som er parter i EØS-aftalen, bortset fra medlemsstaterne, samt EFTA-Tilsynsmyndigheden bærer ligeledes deres egne omkostninger, når de er indtrådt i en sag.
3. Domstolen kan træffe afgørelse om, at andre intervenienter end de i stk. 1 og 2 nævnte skal bære deres egne omkostninger.

Artikel 141 *Afgørelse om sagsomkostninger, hvis sagen hæves*

1. Det pålægges den part, som hæver sagen, at betale sagsomkostningerne, såfremt modparten i sine bemærkninger vedrørende ophævelsen af sagen har nedlagt påstand herom.
2. Efter anmodning fra den hævende part kan det dog bestemmes, at modparten skal betale sagsomkostningerne, hvis dette findes begrundet som følge af denne parts forhold.
3. Er der enighed mellem parterne om sagsomkostningernes fordeling, træffes der afgørelse i overensstemmelse hermed.
4. Er der ikke nedlagt påstand om sagsomkostninger, bærer hver part sine egne omkostninger.

Artikel 142 *Afgørelse om sagsomkostninger, hvis der ikke er anledning til at træffe afgørelse*

Finder Domstolen, at der ikke er anledning til at træffe afgørelse i sagen, er den frit stillet i sin afgørelse om sagsomkostninger.

Artikel 143 *Udgifter i forbindelse med sagens behandling ved Domstolen*

Sagens behandling ved Domstolen er gratis, dog med følgende undtagelser:

- a) Har Domstolen afholdt udgifter, som kunne have været undgået, kan den efter at have hørt generaladvokaten pålægge den part, som har givet anledning til udgifterne, at erstatte disse.
- b) Udgifter til kopiering og oversættelse, som er udført efter anmodning fra en part, og som efter justitssekretærens opfattelse ligger uden for

det sædvanlige, skal erstattes af denne part efter Justitskontorets takster, jf. artikel 22.

Artikel 144 *Sagsomkostninger, der kan kræves erstattet*

Med forbehold af bestemmelserne i artikel 145 kan følgende sagsomkostninger kræves erstattet:

- a) beløb, som vidner og sagkyndige har krav på i henhold til artikel 73
- b) nødvendige udgifter, som parterne har afholdt med henblik på sagens behandling, navnlig rejse- og opholdsudgifter og vederlag til befuldmægtigede, rådgivere eller advokater.

Artikel 145 *Twist om, hvilke sagsomkostninger der kan kræves erstattet*

1. Opstår der twist om, hvilke sagsomkostninger der kan kræves erstattet, træffer den afdeling med tre dommere, som den refererede dommer, der har behandlet sagen, er tilknyttet, efter anmodning fra en part ved kendelse afgørelse herom efter at have hørt modparten og generaladvokaten. Dommerkollegiet sammensættes i så fald af formanden for denne afdeling, den refererende dommer og den første eller i givet fald de to første dommere, der udpeges på grundlag af den i artikel 28, stk. 3, omhandlede liste, på den dato, hvor den refererende dommer forelægger tvisten for afdelingen.

2. Hvis den refererende dommer ikke indgår i en afdeling med tre dommere, træffes afgørelsen under samme betingelser af den afdeling med fem dommere, som denne dommer er tilknyttet. Dommerkollegiet sammensættes af den refererende dommer samt fire dommere, der udpeges på grundlag af den i artikel 28, stk. 2, omhandlede liste, på den dato, hvor den refererende dommer forelægger tvisten for afdelingen.

3. Parterne kan til brug ved fuldbyrdelsen forlange en udskrift af kendelsen.

Artikel 146 *Fremgangsmåden ved betaling*

1. Udbetalinger fra Domstolens kasse og indbetalinger fra Domstolens debitorer sker i euro.

2. Når de udgifter, der kan kræves erstattet, er afholdt i en anden valuta end euro, eller de handlinger, der giver anledning hertil, er foretaget i et land, som har en anden valuta end euro, sker omregningen efter Den Europæiske Centralbanks referencekurser for omregning af valutaer på betalingsdagen.

Kapitel 7

INDGÅELSE AF FORLIG, OPHÆVELSE AF SAGER, SAGER, HVOR DER IKKE ER ANLEDNING TIL AT TRÆFFE AFGØRELSE, SAMT FORMALITETSINDSIGELSER OG ANDRE PROCESSUELLE SPØRGSMÅL

Artikel 147 *Indgåelse af forlig*

1. Indgår parterne forlig, inden Domstolen har truffet afgørelse, og meddeler de Domstolen, at de frafalder ethvert krav, bestemmer præsidenten ved kendelse, at sagen skal slettes af registret, og træffer afgørelse om sagsomkostninger i overensstemmelse med dette reglements artikel 141, i givet fald under hensyn til parternes forslag herom.
2. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på de i artikel 263 TEUF og 265 TEUF omhandlede søgsmål.

Artikel 148 *Ophævelse*

Meddeler sagsøgeren skriftligt eller under retsmødet Domstolen, at den pågældende hæver sagen, bestemmer præsidenten ved kendelse, at sagen skal slettes af registret, og træffer afgørelse om sagsomkostninger i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 141.

Artikel 149 *Sager, hvor der ikke er anledning til at træffe afgørelse*

Hvis Domstolen fastslår, at en sag ikke længere har nogen genstand, og at der ikke er anledning til at træffe afgørelse, kan den til enhver tid af egen drift, på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt parterne og generaladvokaten, beslutte at træffe afgørelse ved begrundet kendelse. Domstolen træffer afgørelse om sagsomkostninger.

Artikel 150 *Ufravigelige procesforudsætninger*

Domstolen kan til enhver tid af egen drift, på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt parterne og generaladvokaten, beslutte at afsige begrundet kendelse om, hvorvidt sagen skal afvises, fordi ufravigelige procesforudsætninger ikke er opfyldt.

Artikel 151 *Formalitetsindsigelser og andre processuelle spørgsmål*

1. Såfremt en part anmoder Domstolen om at tage stilling til en formalitetsindsigelse eller et andet processuelt spørgsmål uden at indlede behandlingen af sagens realitet, skal anmodningen fremsættes i et særskilt dokument.

2. Anmodningen skal indeholde en fremstilling af de anbringender og argumenter, hvorpå den støttes, samt påstandene, og den skal være vedlagt de dokumenter og øvrige bilag, der påberåbes til støtte herfor.
3. Så snart anmodningen er indleveret, fastsætter præsidenten en frist, inden for hvilken modparten skriftligt skal fremsætte sine påstande og anbringender.
4. Medmindre Domstolen bestemmer andet, forhandles der mundtligt om anmodningen.
5. Efter at have hørt generaladvokaten træffer Domstolen snarest afgørelse vedrørende anmodningen eller, hvis særlige omstændigheder begrundet det, henskyder den til behandling i forbindelse med sagens realitet.
6. Tager Domstolen ikke anmodningen til følge, eller henskyder den anmodningen til afgørelse i forbindelse med sagens realitet, fastsætter præsidenten nye frister for fortsættelsen af sagsbehandlingen.

Kapitel 8

UDEBLIVELSESDOMME

Artikel 152 *Udeblivelsesdomme*

1. Svarer en sagsøgt, som er lovligt indstævnt, ikke på stævningen i de foreskrevne former og inden for den fastsatte frist, kan sagsøgeren anmode om, at Domstolen afsiger dom efter sagsøgerens påstand.
2. Anmodningen forkyndes for sagsøgte. Domstolen kan beslutte at åbne den mundtlige del af retsforhandlingerne vedrørende anmodningen.
3. Før udeblivelsesdom afsiges, undersøger Domstolen efter at have hørt generaladvokaten, om sagen kan antages til realitetsbehandling, om formkravene er opfyldt, samt om sagsøgerens påstande forekommer begrundede. Den kan træffe foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse eller ved kendelse bestemme, at der skal foranstaltes bevisoptagelse.
4. Udeblivelsesdommen kan fuldbyrdes. Domstolen kan dog udsætte fuldbyrdelsen, indtil den har taget stilling til en anmodning om genoptagelse i henhold til artikel 156, eller gøre fuldbyrdelsen betinget af, at der stilles en sikkerhed, hvis størrelse og form fastsættes under hensyn til omstændighederne. Sikkerheden frigives, hvis der ikke fremsættes anmodning om genoptagelse, eller hvis anmodningen ikke tages til følge.

Kapitel 9

ANMODNINGER OG INDSIGELSER VEDRØRENDE KENDELSER OG DOMME

Artikel 153 *Det kompetente dommerkollegium*

1. De i dette kapitel omhandlede anmodninger og indsigelser, med undtagelse af anmodninger i medfør af dette reglements artikel 159, fordeles til den refererende dommer i den sag, som anmodningen eller indsigelsen vedrører, og de henvises til det dommerkollegium, der traf afgørelse i denne sag.
2. Såfremt den refererende dommer har forfald, fordeler Domstolens præsident en anmodning eller indsigelse, der er omhandlet i dette kapitel, til en dommer, der indgik i det dommerkollegium, der traf afgørelse i den sag, som anmodningen eller indsigelsen vedrører.
3. Hvis det ikke længere er muligt at opnå det i statuttens artikel 17 omhandlede quorum, henviser Domstolen på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten anmodningen eller indsigelsen til et nyt dommerkollegium.

Artikel 154 *Berigtigelse*

1. Domstolen kan berigtige skrive- eller regnefejl eller åbenbare urigtigheder af egen drift eller efter anmodning fra en part, såfremt anmodningen fremsættes inden to uger fra dommens afsigelse eller kendelsens forkyndelse. Bestemmelserne om fortolkning af domme og kendelser berøres ikke heraf.
2. Vedrører anmodningen om berigtigelse konklusionen eller en præmis, som udgør en nødvendig forudsætning for konklusionen, underretter justitssekretæren parterne, som kan fremsætte deres skriftlige bemærkninger inden for en af præsidenten fastsat frist.
3. Domstolen træffer afgørelse efter at have hørt generaladvokaten.
4. Originaleksemplaret af den kendelse, hvorved der foretages en berigtigelse, vedlægges originaleksemplaret af den berigtigede afgørelse. Der gøres en bemærkning om kendelsen i margenen på originaleksemplaret af den berigtigede afgørelse.

Artikel 155 *Undladelse af at træffe afgørelse*

1. Har Domstolen undladt at træffe afgørelse om et enkelt punkt i påstandene eller om sagsomkostninger, skal den part, som vil gøre dette gældende, inden

en måned efter afgørelsens forkyndelse fremsætte anmodning om, at Domstolen tager spørgsmålet op til behandling.

2. Anmodningen forkyndes for modparten, og præsidenten giver denne en frist til at fremsætte sine skriftlige bemærkninger.

3. Efter at disse bemærkninger er fremsat, og generaladvokaten er hørt, afgør Domstolen, om anmodningen kan antages til realitetsbehandling, og om den skal tages til følge.

Artikel 156 *Anmodning om genoptagelse*

1. Der kan i medfør af statuttens artikel 41 fremsættes anmodning om genoptagelse af en sag, hvori der er afsagt udeblivelsesdom.

2. Anmodning om genoptagelse fremsættes inden en måned efter dommens forkyndelse. Den fremsættes i overensstemmelse med bestemmelserne i dette reglements artikel 120-122.

3. Efter forkyndelsen af anmodningen om genoptagelse giver præsidenten modparten en frist til at fremsætte sine skriftlige bemærkninger.

4. Om retsforhandlingernes videre forløb gælder bestemmelserne i dette reglements artikel 59-92.

5. Domstolen træffer afgørelse ved endelig dom.

6. Originaleksemplet af denne dom vedlægges originaleksemplet af udeblivelsesdommen. Der gøres en bemærkning om dommen i margenen på udeblivelsesdommen.

Artikel 157 *Tredjemandsindsigelse*

1. Bestemmelserne i dette reglements artikel 120-122 finder anvendelse på tredjemandsindsigelse, som fremsættes i medfør af statuttens artikel 42. Indsigelsen skal desuden angive:

- a) den anfægtede dom eller kendelse
- b) på hvilke punkter den anfægtede afgørelse strider mod den pågældende tredjemands rettigheder
- c) grundene til, at den pågældende tredjemand ikke har kunnet deltage i sagen.

2. Indsigelsen rettes mod alle sagens parter.

3. Indsigelsen skal fremsættes inden to måneder efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.
4. Fuldbyrðelsen af den anfægtede afgørelse kan udsættes efter anmodning fra den tredjemand, der har rejst indsigelse. Bestemmelserne i dette afsnits kapitel 10 finder anvendelse.
5. Den anfægtede afgørelse ændres i det omfang, hvori tredjemandsindsigelsen tages til følge.
6. Originaleksemplaret af dommen om tredjemandsindsigelsen vedlægges originaleksemplaret af den anfægtede afgørelse. Der gøres en bemærkning om dommen om tredjemandsindsigelsen i margenen på originaleksemplaret af den anfægtede afgørelse.

Artikel 158 *Fortolkning*

1. I medfør af statuttens artikel 43 tilkommer det Domstolen efter anmodning fra en part eller en EU-institution, der godtgør at have en interesse heri, at fortolke en dom eller kendelse, hvis der opstår vanskeligheder vedrørende betydningen og rækkevidden af denne.
2. En anmodning om fortolkning skal fremsættes inden to år fra datoen for dommens afsigelse eller kendelsens forkyndelse.
3. En anmodning om fortolkning fremsættes i overensstemmelse med bestemmelserne i dette reglements artikel 120-122. Den skal desuden angive:
 - a) den afgørelse, anmodningen angår
 - b) de dele af afgørelsen, som ønskes fortolket.
4. Anmodningen rettes mod alle parter i den sag, som den afgørelse, der ønskes fortolket, vedrører.
5. Domstolen træffer afgørelse efter at have givet parterne lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger og efter at have hørt generaladvokaten.
6. Originaleksemplaret af den fortolkende afgørelse vedlægges originaleksemplaret af den fortolkede afgørelse. Der gøres bemærkning om den fortolkende afgørelse i margenen på originaleksemplaret af den fortolkede afgørelse.

Artikel 159 *Ekstraordinær genoptagelse*

1. Der kan i overensstemmelse med statuttens artikel 44 kun anmodes om ekstraordinær genoptagelse af en sag, i hvilken Domstolen har truffet

afgørelse, hvis der fremkommer en faktisk omstændighed af afgørende betydning, der inden dommens afsigelse eller kendelsens forkyndelse var ukendt for Domstolen og for den part, der anmoder om genoptagelse af sagen.

2. En anmodning om ekstraordinær genoptagelse skal fremsættes inden tre måneder fra den dag, hvor den, der fremsætter anmodningen, har fået kendskab til den faktiske omstændighed, hvorpå den støttes, jf. dog tiårsfristen i statuttens artikel 44, stk. 3.

3. Bestemmelserne i dette reglements artikel 120-122 finder anvendelse på anmodningen om genoptagelse. Anmodningen skal endvidere angive:

- a) den anfægtede dom eller kendelse
- b) på hvilke punkter afgørelsen anfægtes
- c) de faktiske omstændigheder, hvorpå anmodningen støttes
- d) beviserne for tilstedeværelsen af de faktiske omstændigheder, som begrundet genoptagelsen, og for, at de i stk. 2 fastsatte frister er overholdt.

4. Anmodningen om ekstraordinær genoptagelse rettes mod alle parter i den sag, som den vedrører.

5. Uden at tage stilling til sagens realitet afgør Domstolen, efter at have hørt generaladvokaten og på grundlag af parternes skriftlige bemærkninger, ved kendelse, om anmodningen om ekstraordinær genoptagelse skal antages til realitetsbehandling.

6. Antager Domstolen anmodningen til realitetsbehandling, prøver den på ny sagens realitet og træffer afgørelse ved dom i overensstemmelse med bestemmelserne i dette reglement.

7. Originaleksemplaret af dommen i genoptagelsessagen vedlægges originaleksemplaret af den oprindelige afgørelse. Der gøres en bemærkning om dommen i genoptagelsessagen i marginen på originaleksemplaret af den oprindelige afgørelse.

*Artikel 159a Anmodninger og indsigelser, der åbenbart må afvises,
eller som er åbenbart ugrundede*

Er det åbenbart, at en anmodning eller en indsigelse omhandlet i nærværende kapitel helt eller delvist må afvises eller helt eller delvist er ugrundet, kan Domstolen til enhver tid efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten beslutte ved begrundet kendelse at afvise den helt eller delvist.

Kapitel 10

UDSÆTTELSE AF GENNEMFØRELSEN OG ANDRE FORELØBIGE FORHOLDSREGLER

Artikel 160 *Anmodning om udsættelse af gennemførelsen eller andre foreløbige forholdsregler*

1. Anmodninger i henhold til artikel 278 TEUF og 157 TEA om udsættelse af gennemførelsen af en retsakt, der er udstedt af en institution, kan kun antages til realitetsbehandling, hvis den, der fremsætter anmodningen, har anlagt sag til prøvelse af retsakten ved Domstolen.
2. En anmodning, der vedrører en af de øvrige foreløbige forholdsregler, som er omhandlet i artikel 279 TEUF, kan kun antages til realitetsbehandling, hvis den hidrører fra en part i en sag, som verserer for Domstolen, og vedrører denne sag.
3. De i stk. 1 og 2 omhandlede anmodninger skal angive sagens genstand, de omstændigheder, der medfører uopsættelighed, og de faktiske og retlige grunde til, at den foreløbige forholdsregel, anmodningen vedrører, umiddelbart forekommer begrundet.
4. Anmodningen fremsættes i et særskilt dokument og skal opfylde betingelserne i dette reglements artikel 120-122.
5. Anmodningen forkyndes for modparten. Præsidenten meddeler denne en kort frist til at fremsætte skriftlige eller mundtlige bemærkninger.
6. Præsidenten afgør, om der skal foranstaltes bevisoptagelse.
7. Præsidenten kan tage anmodningen til følge, endog før modparten har fremsat sine bemærkninger. Præsidenten kan senere ændre eller ophæve afgørelsen, også af egen drift.

Artikel 161 *Afgørelse vedrørende anmodningen*

1. Præsidenten træffer selv afgørelse eller henviser uden ophold anmodningen til Domstolen.
2. Har præsidenten forfald, finder artikel 10 og 13 anvendelse.
3. Henvises anmodningen til Domstolen, træffer denne uden ophold afgørelse efter at have hørt generaladvokaten.

Artikel 162 *Kendelse om udsættelse af gennemførelsen eller foreløbige
forholdsregler*

1. Afgørelsen vedrørende anmodningen træffes ved en begrundet kendelse, der er endelig. Kendelsen forkyndes straks for parterne.
2. Fuldbgyrdelse af kendelsen kan gøres betinget af, at den part, der har fremsat anmodningen, stiller en sikkerhed, hvis størrelse og art fastsættes under hensyn til omstændighederne.
3. I kendelsen kan der fastsættes en frist, efter hvis udløb den foreløbige forholdsregel ikke længere finder anvendelse. Er der ikke fastsat nogen frist, ophører forholdsreglens retsvirkninger ved afsigelsen af den dom, hvormed sagens behandling ved Domstolen afsluttes.
4. Kendelsen er kun foreløbig og foregriber på ingen måde Domstolens afgørelse i hovedsagen.

Artikel 163 *Ændrede forhold*

Efter anmodning fra en af parterne kan kendelsen til enhver tid ændres eller ophæves på grund af ændrede forhold.

Artikel 164 *Forny et anmodning*

Tages en anmodning om en foreløbig forholdsregel ikke til følge, er den part, der har fremsat den, ikke afskåret fra at fremsætte en ny anmodning støttet på nye faktiske omstændigheder.

Artikel 165 *Anmodninger i henhold til artikel 280 TEUF og 299 TEUF samt
artikel 164 TEA*

1. Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse på anmodninger i henhold til artikel 280 TEUF og 299 TEUF samt artikel 164 TEA om udsættelse af tvangsfuldbgyrdelse af afgørelser truffet af Domstolen eller af retsakter udstedt af Rådet, Europa-Kommissionen eller Den Europæiske Centralbank.
2. I den kendelse, hvorved en anmodning tages til følge, fastsættes efter omstændighederne en dato, fra hvilken den foreløbige forholdsregel ikke længere har retsvirkning.

Artikel 166 *Anmodninger i henhold til artikel 81 TEA*

1. En anmodning i henhold til artikel 81, stk. 3 og 4, TEA skal indeholde:

- a) navnene på de personer eller virksomheder, der skal undergives kontrol, og deres adresse
 - b) angivelse af genstanden for og formålet med kontrollen.
2. Præsidenten træffer afgørelse ved kendelse. Bestemmelserne i dette reglements artikel 162 finder anvendelse.
3. Har præsidenten forfald, finder dette reglements artikel 10 og 13 anvendelse.

FEMTE AFSNIT

APPEL AF AFGØRELSER TRUFFET AF RETTEN

Kapitel 1

APPELSKRIFTETS FORM OG INDHOLD SAMT PÅSTANDE I APPELSKRIFTET

Artikel 167 Indlevering af appelskrift

1. Appel iværksættes ved indlevering af et appelskrift til Domstolens eller Rettens Justitskontor. Når appelskriftet indleveres til Rettens Justitskontor, fremsendes det straks til Domstolens Justitskontor.
2. Så snart Rettens Justitskontor bliver bekendt med, at der er iværksat appel, tilstiller det straks Domstolens Justitskontor sagsakterne i første instans samt i givet fald de sagsakter fra appelkammeret, som er blevet fremsendt til Retten i henhold til de bestemmelser i sidstnævntes procesreglement, der vedrører sager om intellektuel ejendomsret.

Artikel 168 Appelskriftets indhold

1. Appelskriftet skal indeholde:
- a) appellantens navn og adresse
 - b) angivelse af den afgørelse fra Retten, der appelleres
 - c) angivelse af de øvrige parter i den pågældende sag for Retten
 - d) de retlige anbringender og argumenter, der gøres gældende, og en kortfattet fremstilling af anbringenderne
 - e) appellantens påstande.

2. Artikel 119, 121 og artikel 122, stk. 1, finder anvendelse på appellen.
3. Appelskriftet skal indeholde angivelse af, på hvilken dato den appellerede afgørelse er forkyndt for appellantten.
4. Såfremt appelskriftet ikke opfylder kravene i stk. 1-3 i nærværende artikel, giver justitssekretæren appellantten en rimelig frist til at berigtige appelskriftet. Sker dette ikke inden for den fastsatte frist, beslutter præsidenten efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten, om undladelsen af at overholde disse formforskrifter skal medføre, at appelskriftet afvises. Præsidenten kan, såfremt den pågældende anser det for nødvendigt, henvise dette spørgsmål til Domstolen.

Artikel 169 *Påstande, anbringender og argumenter i appelskriftet*

1. Påstandene i appelskriftet skal gå ud på, at Rettens afgørelse, således som den fremgår af denne afgørelses konklusion, ophæves helt eller delvist.
2. De retlige anbringender og argumenter, der gøres gældende, skal angive præcist, hvilke præmisser i Rettens afgørelse der anfægtes.

Artikel 170 *Påstande for det tilfælde, at appellen tages til følge*

1. Påstandene i appelskriftet skal gå ud på, at der, såfremt appellen tages til følge, helt eller delvist gives medhold i de i første instans nedlagte påstande, idet nye påstande ikke kan nedlægges. Der må ikke i appelskriftet foretages nogen ændring af sagens genstand, som den forelå for Retten.
2. Såfremt appellantten nedlægger påstand om hjemvisning af sagen til Retten i tilfælde af, at den appellerede afgørelse ophæves, skal denne redegøre for grundene til, at sagen ikke kan afgøres af Domstolen på det foreliggende grundlag.

Kapitel 1a

FORUDGÅENDE BEVILLING FOR DE I STATUTTENS ARTIKEL 58A OMHANDLEDE APPELLER

Artikel 170a *Anmodning om bevilling af appellen*

1. I de situationer, der er omhandlet i statuttens artikel 58a, stk. 1 og 2, skal appellantten som bilag til sit appelskrift vedlægge en anmodning om bevilling af appellen, hvori den pågældende redegør for det vigtige spørgsmål, som appellen rejser for EU-retten ensartede anvendelse, sammenhæng eller

udvikling, og som indeholder alle de oplysninger, der er nødvendige for, at Domstolen kan påkende denne. Når en sådan anmodning ikke er vedlagt, afviser Domstolens vicepræsident appellen.

2. Anmodningen om bevilling af appellen må ikke overstige syv sider, som skal være affattet under hensyntagen til samtlige formkrav, der fremgår af praktiske anvisninger til parterne vedrørende sager for Domstolen, og som er vedtaget på grundlag af nærværende reglement.

3. Såfremt anmodningen om bevilling af appellen ikke er i overensstemmelse med de i det foregående stykke omhandlede krav, giver justitssekretæren appellanten en kort frist til at berigtige denne. Foretages der ikke berigtigelse inden for den fastsatte frist, beslutter Domstolens vicepræsident på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten, om undladelsen af at overholde denne formforskrift skal medføre, at appellen afvises.

Artikel 170b Afgørelse om anmodningen om bevilling af appel

1. Domstolen træffer afgørelse om anmodningen om bevilling af appel hurtigst muligt.

2. En i dette øjemed særligt oprettet afdeling, der foretrædes af Domstolens vicepræsident, og som desuden omfatter den refererende dommer og formanden for den afdeling med tre dommere, som den refererende dommer er tilknyttet på tidspunktet for udpegelsen af den pågældende som refererende dommer, træffer på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten afgørelse om denne anmodning.

3. Afgørelsen om anmodningen om bevilling af appel træffes ved begrundet kendelse.

4. Når appellen admitteres helt eller delvist i henhold til de kriterier, der er anført i statuttens artikel 58a, stk. 3, fortsætter sagen i overensstemmelse med nærværende reglements artikel 171-190a. Den kendelse, der er omhandlet i det foregående stykke, forkyndes sammen med appellen for parterne i den pågældende sag for Retten, og den skal, når appellen admitteres delvist, indeholde en nærmere angivelse af de appelanbringender eller de dele af appellen, som svarskriftet skal være rettet mod.

5. Justitssekretæren underretter straks Retten samt, når de ikke er parter i sagen for denne, medlemsstaterne, Europa-Parlamentet, Rådet og Europa-Kommissionen om afgørelsen om bevilling af appel.

Kapitel 2

SVARSKRIFT, REPLIK OG DUPLIK

Artikel 171 *Appelskriftets forkyndelse*

1. Appelskriftet forkyndes for de øvrige parter i den pågældende sag for Retten.
2. I det i artikel 168, stk. 4, i nærværende reglement nævnte tilfælde sker forkyndelsen, så snart forholdet er berigtiget, eller præsidenten eller Domstolen har fastslået, at appelskriftet ikke skal afvises på grund af tilsidesættelse af de i den nævnte artikel fastsatte formforskrifter.

Artikel 172 *Parter, der kan indgive svarskrift*

Enhver part i den pågældende sag for Retten, som har en interesse i, at appellen tages til følge, eller at den afvises eller forkastes, kan indgive svarskrift inden for en frist på to måneder fra appelskriftets forkyndelse. Fristen kan ikke forlænges.

Artikel 173 *Svarskriftets indhold*

1. Svarskriftet skal indeholde:
 - a) navnet på den, der indgiver svarskriftet, og dennes adresse
 - b) angivelse af, på hvilken dato appelskriftet er forkyndt for den pågældende
 - c) de retlige anbringender og argumenter, der gøres gældende
 - d) de påstande, der nedlægges.
2. Artikel 119 og 121 finder anvendelse på svarskriftet.

Artikel 174 *Påstande i svarskriftet*

Påstandene i svarskriftet skal gå ud på, at appellen helt eller delvist tages til følge, afvises eller forkastes.

Artikel 175 *Replik og duplik*

1. Appelskrift og svarskrift kan kun suppleres med replik og duplik, såfremt præsidenten efter behørigt begrundet anmodning fra appellanten, fremsat senest syv dage efter forkyndelsen af svarskriftet, og efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten finder det nødvendigt, navnlig med henblik på at give appellanten mulighed for at tage stilling til

formalitetsindsigelser eller nye anbringender eller beviser, som er påberåbt i svarskriftet.

2. Præsidenten fastsætter fristen for indgivelse af replik og, i forbindelse med forkyndelsen af replikken, fristen for indgivelse af duplik. Præsidenten kan begrænse emnet for disse indlæg og deres sideantal.

Kapitel 3

KONTRAAPPELSKRIFTETS FORM OG INDHOLD SAMT PÅSTANDE I KONTRAAPPELSKRIFTET

Artikel 176 *Kontraappel*

1. De parter, der er omfattet af artikel 172, kan iværksætte kontraappel inden for samme frist som den, der er fastsat for indgivelse af svarskrift.
2. Kontraappel skal iværksættes ved særskilt dokument, som skal være forskelligt fra svarskriftet.

Artikel 177 *Kontraappelskriftets indhold*

1. Kontraappelskriftet skal indeholde:
 - a) kontraappellantens navn og adresse
 - b) angivelse af, på hvilken dato appelskriftet er forkyndt for den pågældende
 - c) de retlige anbringender og argumenter, der gøres gældende
 - d) de påstande, der nedlægges.
2. Artikel 119, 121 og artikel 122, stk. 1 og 3, finder anvendelse på kontraappellen.

Artikel 178 *Påstande, anbringender og argumenter i kontraappelskriftet*

1. Påstandene i kontraappelskriftet skal gå ud på, at Rettens afgørelse ophæves helt eller delvist.
2. Påstandene kan ligeledes gå ud på, at en udtrykkelig eller stiltiende afgørelse vedrørende sagens antagelse til realitetsbehandling ved Retten ophæves.
3. De retlige anbringender og argumenter, der gøres gældende, skal angive præcist, hvilke præmisser i Rettens afgørelse der anfægtes. De skal være

forskellige fra de anbringender og argumenter, der gøres gældende i svarskriftet.

Kapitel 4

SVARSKRIFT, REPLIK OG DUPLIK VEDRØRENDE KONTRAAPPEL

Artikel 179 *Svarskrift vedrørende kontraappel*

Når der iværksættes kontraappel, kan appellanten eller enhver anden part i den pågældende sag for Retten, som har en interesse i, at kontraappellen tages til følge, eller at den afvises eller forkastes, indgive et svarskrift, som er begrænset til at omhandle de anbringender, som er gjort gældende i kontraappelskriftet, inden for en frist på to måneder fra kontraappelskriftets forkyndelse. Fristen kan ikke forlænges.

Artikel 180 *Replik og duplik vedrørende kontraappel*

1. Kontraappelskrift og svarskrift vedrørende kontraappellen kan kun suppleres med replik og duplik, såfremt præsidenten efter behørigt begrundet anmodning fra kontraappellanten, fremsat senest syv dage efter forkyndelsen af svarskriftet vedrørende kontraappellen, og efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten finder det nødvendigt, navnlig med henblik på at give kontraappellanten mulighed for at tage stilling til formalitetsindsigelser eller nye anbringender eller beviser, som er påberåbt i svarskriftet vedrørende kontraappellen.

2. Præsidenten fastsætter fristen for indgivelse af replik og, i forbindelse med forkyndelsen af replikken, fristen for indgivelse af duplik. Præsidenten kan begrænse emnet for disse indlæg og deres sideantal.

Kapitel 5

APPEL ELLER KONTRAAPPEL, DER AFGØRES VED KENDELSE

Artikel 181 *Appel eller kontraappel, der åbenbart skal afvises eller er åbenbart ugrundet*

Er det åbenbart, at en appel eller kontraappel helt eller delvist skal afvises, eller er den helt eller delvist åbenbart ugrundet, kan Domstolen når som helst, på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten, ved begrundet kendelse beslutte helt eller delvist at afvise eller forkaste appellen eller kontraappellen.

Artikel 182 *Appel, der åbenbart skal tages til følge*

Såfremt Domstolen allerede har afgjort et eller flere retsspørgsmål, som er identiske med dem, der rejses med appellens eller kontraappellens anbringender, og den finder, at det er åbenbart, at appellen eller kontraappellen skal tages til følge, kan den på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt parterne og generaladvokaten beslutte at afsige en begrundet kendelse, hvorved den, under henvisning til den relevante retspraksis, tager appellen eller kontraappellen til følge.

Kapitel 6

FØLGERNE FOR EN KONTRAAPPEL AF, AT APPELLEN SLETTES AF REGISTRET

Artikel 183 *Følgerne for en kontraappel af, at appellen hæves eller afvises*

Kontraappellen anses for ikke længere at have nogen genstand:

- a) såfremt appellanten hæver appellen
- b) såfremt appellen afvises på grund af manglende overholdelse af appelfristen
- c) såfremt appellen afvises alene med den begrundelse, at den ikke er rettet mod en afgørelse, hvorved sagens behandling ved Retten er afsluttet, eller mod en afgørelse, der afgør en del af sagens realitet, eller hvorved der tages stilling til en formalitetsindsigelse vedrørende Rettens kompetence eller vedrørende afvisning af sagen af andre grunde, jf. statuttens artikel 56, stk. 1.

Kapitel 7

SAGSOMKOSTNINGER OG RETSHJÆLP I APPELSAGER

Artikel 184 *Afgørelse om sagsomkostninger i appelsager*

1. Med forbehold af nedenstående bestemmelser finder artikel 137-146 med de nødvendige tilpasninger anvendelse på retsforhandlingerne for Domstolen i sager, der angår appel af en afgørelse fra Retten.
2. Såfremt appellen ikke tages til følge, eller såfremt appellen tages til følge, og Domstolen selv endeligt afgør sagen, træffer den afgørelse om sagsomkostninger.

3. Når en appel, der er iværksat af en medlemsstat eller en EU-institution, som ikke indtrådte i sagen for Retten, tages til følge, kan Domstolen fordele sagsomkostningerne mellem parterne eller pålægge den vindende part at erstatte en tabende part de udgifter, der er påført denne ved appellen.

4. En intervenient i første instans, som ikke selv har iværksat appel, kan kun pålægges at betale sagsomkostninger i appelsagen, hvis den pågældende har deltaget i den skriftlige eller den mundtlige del af retsforhandlingerne for Domstolen. Deltager en intervenient i første instans i appelsagen, kan Domstolen bestemme, at den pågældende skal bære sine egne omkostninger.

Artikel 185 *Retshjælp*

1. Er en part helt eller delvist ude af stand til at betale de omkostninger, der er forbundet med sagen, kan den pågældende til enhver tid ansøge om retshjælp.

2. Med ansøgningen skal følge alle de oplysninger og bilag, der er nødvendige for at kunne vurdere ansøgerens økonomiske situation, såsom en attest udstedt af en national myndighed som dokumentation for den pågældendes økonomiske situation.

Artikel 186 *Forudgående ansøgning om retshjælp*

1. Indgives ansøgningen forud for den appel, ansøgeren har i sinde at iværksætte, skal den i korte træk angive genstanden for appellen.

2. For denne ansøgning gælder der ikke advokattvang.

3. Ved indgivelsen af en ansøgning om retshjælp udsættes fristen for iværksættelse af appel for den, der har indgivet ansøgningen, indtil datoen for forkyndelsen af den kendelse, hvorved der træffes afgørelse om ansøgningen.

4. Så snart ansøgningen er indleveret, fordeler præsidenten den til en refererende dommer, der snarest muligt afgiver indstilling om, hvorvidt ansøgningen skal imødekommes.

Artikel 187 *Afgørelse om retshjælp*

1. Den afdeling med tre dommere, som den refererende dommer er tilknyttet, beslutter på forslag fra denne og efter at have hørt generaladvokaten, om der helt eller delvist skal bevilges retshjælp, eller om ansøgningen skal afslås. Dommerkollegiet sammensættes i dette tilfælde af formanden for den udpegede afdeling, den refererende dommer og den første eller i givet fald de to første dommere, der udpeges på grundlag af den i artikel 28, stk. 3, omhandlede liste, på den dato, hvor den refererende dommer forelægger

ansøgningen om retshjælp for afdelingen. Dommerkollegiet undersøger i givet fald, om appellen er åbenbart ugrundet.

2. Hvis den refererende dommer ikke indgår i en afdeling med tre dommere, træffes afgørelsen under samme betingelser af den afdeling med fem dommere, som denne dommer er tilknyttet. Dommerkollegiet sammensættes af den refererende dommer samt fire dommere, der udpeges på grundlag af den i artikel 28, stk. 2, omhandlede liste, på den dato, hvor den refererende dommer forelægger ansøgningen om retshjælp for afdelingen.

3. Dommerkollegiet træffer afgørelse ved kendelse. Såfremt der helt eller delvist meddeles afslag på retshjælp, skal kendelsen begrundes.

Artikel 188 *Beløb, der udbetales i medfør af en retshjælpsbevilling*

1. Er der bevilget retshjælp, afholder Domstolens kasse, i givet fald inden for de grænser, som er fastsat af dommerkollegiet, udgifterne til bistand til ansøgeren og repræsentation af denne for Domstolen. Efter anmodning fra ansøgeren eller dennes repræsentant kan der udbetales et forskud til dækning af disse udgifter.

2. I afgørelsen om sagsomkostninger kan det bestemmes, at Domstolens kasse skal holdes skadesløs for beløb, som den har lagt ud i medfør af bevillingen af retshjælp.

3. Disse beløb opkræves ved justitssekretærens foranstaltning hos den part, som er blevet pålagt at betale dem.

Artikel 189 *Tilbagekaldelse af retshjælpsbevillingen*

Det dommerkollegium, der har truffet afgørelse vedrørende ansøgningen om retshjælp, kan til enhver tid af egen drift eller efter anmodning tilbagekalde bevillingen, når de forudsætninger, under hvilke den er meddelt, ændrer sig under sagen.

Kapitel 8

ANDRE BESTEMMELSER, DER FINDER ANVENDELSE PÅ APPELSAGER

Artikel 190 *Andre bestemmelser, der finder anvendelse på appelsager*

1. Artikel 127, 129-136, 147-150, 153-155 og 157-166 finder anvendelse på retsforhandlingerne for Domstolen i sager, der angår appel af afgørelser fra Retten.

2. Som en undtagelse fra artikel 130, stk. 1, skal anmodning om intervention dog fremsættes inden udløbet af en frist på en måned, som løber fra offentliggørelsen af den i artikel 21, stk. 4, nævnte meddelelse.

3. Artikel 95 finder med de nødvendige tilpasninger anvendelse på retsforhandlingerne for Domstolen i sager, der angår appel af afgørelser fra Retten.

4. Når en part i forbindelse med en sag, som vedrører en appel af en afgørelse fra Retten, anmoder om fortrolig behandling i forhold til en part, der var intervenient under sagen for Retten, af oplysninger, der er fremlagt for Domstolen, og som i forhold til denne part allerede har været genstand for en sådan behandling under sagen i første instans, opretholdes den samme behandling med henblik på sagen for Domstolen.

Artikel 190a – Behandlingen af de oplysninger eller dokumenter, som er blevet fremlagt for Retten i henhold til artikel 105 i Rettens procesreglement

1. Når der iværksættes appel til prøvelse af en afgørelse fra Retten, som er truffet inden for rammerne af en sag, hvorunder en hovedpart i henhold til artikel 105 i Rettens procesreglement har fremlagt oplysninger eller dokumenter, der ikke er blevet videregivet til den anden hovedpart, stiller Rettens Justitskontor disse oplysninger eller dokumenter til rådighed for Domstolen under de betingelser, som er fastsat i den afgørelse, der er omhandlet i den nævnte artikels stk. 11.

2. De i stk. 1 omhandlede oplysninger eller dokumenter videregives ikke til parterne i sagen for Domstolen.

3. Domstolen drager omsorg for, at den fortrolige information, som er indeholdt i de i stk. 1 omhandlede oplysninger eller dokumenter, hverken bliver offentliggjort i den afgørelse, hvorved appelsagens behandling afsluttes, eller i givet fald i generaladvokatens forslag til afgørelse.

4. De i stk. 1 omhandlede oplysninger eller dokumenter bliver returneret til den part, der har fremlagt dem for Retten, så snart den afgørelse, hvormed sagens behandling for Domstolen afsluttes, bliver forkyndt, medmindre sagen hjemvises til Retten. I sidstnævnte tilfælde bliver de pågældende oplysninger eller dokumenter igen stillet til rådighed for Retten under de betingelser, der er fastsat i den i stk. 5 omhandlede afgørelse.

5. Domstolen fastsætter ved afgørelse de nærmere regler om sikkerhedsforanstaltninger med henblik på beskyttelsen af de i stk. 1

omhandlede oplysninger eller dokumenter. Denne afgørelse offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

SJETTE AFSNIT

FORNYET PRØVELSE AF AFGØRELSE TRUFFET AF RETTEN

Artikel 191 Afdeling med ansvar for beslutninger om fornyet prøvelse

Der udpeges en afdeling med fem dommere, som for en periode af et år har til opgave på de betingelser, der er fastsat i dette reglements artikel 193 og 194, at træffe beslutning om, hvorvidt der skal foretages fornyet prøvelse af afgørelser truffet af Retten i medfør af statuttens artikel 62.

Artikel 192 Underretning om og fremsendelse af afgørelser, der kan undergives fornyet prøvelse

1. Så snart datoen for afsigelsen eller underskrivelsen af en afgørelse, der skal træffes i medfør af artikel 256, stk. 2 eller 3, TEUF, er fastsat, underretter Rettens Justitskontor Domstolens Justitskontor herom.
2. Rettens Justitskontor fremsender umiddelbart efter afsigelsen eller underskrivelsen afgørelsen til Domstolens Justitskontor sammen med sagens akter, som straks stilles til rådighed for førstegeneraladvokaten.

Artikel 193 Fornyet prøvelse af afgørelser truffet i appelsager

1. Førstegeneraladvokatens forslag om, at en afgørelse fra Retten truffet i medfør af artikel 256, stk. 2, TEUF skal undergives fornyet prøvelse, fremsendes til Domstolens præsident og formanden for afdelingen for fornyet prøvelse, og samtidig underrettes justitssekretæren om fremsendelsen.
2. Umiddelbart efter at være blevet underrettet om, at der foreligger et forslag om fornyet prøvelse, fremsender justitssekretæren akterne vedrørende sagens behandling ved Retten til medlemmerne af afdelingen for fornyet prøvelse.
3. Umiddelbart efter modtagelsen af forslaget om fornyet prøvelse udpeger Domstolens præsident den refererende dommer blandt de dommere, der er tilknyttet afdelingen for fornyet prøvelse, på forslag fra formanden for denne afdeling. Dommerkollegiets sammensætning fastlægges i overensstemmelse med dette reglements artikel 28, stk. 2, samme dag, som sagen fordeles til den refererende dommer.

4. Denne afdeling beslutter på forslag fra den refererende dommer, om Rettens afgørelse skal undergives fornyet prøvelse. I beslutningen om at undergive Rettens afgørelse fornyet prøvelse anføres alene de spørgsmål, som skal gøres til genstand for fornyet prøvelse.

5. Justitssekretæren underretter straks Retten, parterne i sagen for denne samt de øvrige berørte, der er omfattet af statuttens artikel 62a, stk. 2, om Domstolens beslutning om at undergive Rettens afgørelse fornyet prøvelse.

6. Der offentliggøres en meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende* med angivelse af datoen for beslutningen om at undergive Rettens afgørelse fornyet prøvelse og de spørgsmål, der er genstand for den fornyede prøvelse.

Artikel 193a Intet forslag om fornyet prøvelse

Såfremt førstegeneraladvokaten ved udløbet af den frist, der er omhandlet i statuttens artikel 62, stk. 2, ikke har fremsat noget forslag om fornyet prøvelse af Rettens afgørelse, underretter justitssekretæren straks Retten, som herefter underretter den forelæggende ret og de berørte, som er omfattet af statuttens artikel 23, herom.

Artikel 194 Fornyet prøvelse af præjudicielle afgørelser

1. Førstegeneraladvokatens forslag om, at en afgørelse fra Retten truffet i medfør af artikel 256, stk. 3, TEUF skal undergives fornyet prøvelse, fremsendes til Domstolens præsident og formanden for afdelingen for fornyet prøvelse, og samtidig underrettes justitssekretæren om fremsendelsen.

2. Umiddelbart efter at være blevet underrettet om, at der foreligger et forslag om fornyet prøvelse, fremsender justitssekretæren akterne vedrørende sagens behandling ved Retten til medlemmerne af afdelingen for fornyet prøvelse.

3. Justitssekretæren underretter ligeledes Retten, den forelæggende ret, hovedsagens parter samt de øvrige berørte, der er omfattet af statuttens artikel 62a, stk. 2, om, at der foreligger et forslag om fornyet prøvelse.

4. Umiddelbart efter modtagelsen af forslaget om fornyet prøvelse udpeger Domstolens præsident den refererende dommer blandt de dommere, der er tilknyttet afdelingen for fornyet prøvelse, på forslag fra formanden for denne afdeling. Dommerkollegiets sammensætning fastlægges i overensstemmelse med dette reglements artikel 28, stk. 2, samme dag, som sagen fordeles til den refererende dommer.

5. Denne afdeling beslutter på forslag fra den refererende dommer, om Rettens afgørelse skal undergives fornyet prøvelse. I beslutningen om at

undergive Rettens afgørelse fornyet prøvelse anføres alene de spørgsmål, som skal gøres til genstand for fornyet prøvelse.

6. Justitssekretæren underretter straks Retten, den forelæggende ret, hovedsagens parter samt de øvrige berørte, der er omfattet af statuttens artikel 62a, stk. 2, om Domstolens beslutning om, hvorvidt Rettens afgørelse skal undergives fornyet prøvelse.

7. Der offentliggøres en meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende* med angivelse af datoen for beslutningen om at undergive Rettens afgørelse fornyet prøvelse og de spørgsmål, der er genstand for den fornyede prøvelse.

Artikel 195 *Realitetsdom efter beslutning om fornyet prøvelse*

1. En beslutning om at undergive en afgørelse truffet af Retten fornyet prøvelse forkyndes for parterne og de øvrige berørte, der er omfattet af statuttens artikel 62a, stk. 2. Forkyndelsen for medlemsstaterne og de stater, som er parter i EØS-aftalen, bortset fra medlemsstaterne, samt EFTA-Tilsynsmyndigheden ledsages af en oversættelse af Domstolens beslutning i overensstemmelse med bestemmelserne i dette reglements artikel 98. Domstolens beslutning meddeles desuden Retten og, i givet fald, den forelæggende ret.

2. Inden for en frist på en måned fra den i stk. 1 omhandlede forkyndelse kan parterne og de øvrige berørte, for hvem Domstolens beslutning er forkyndt, indgive skriftlige indlæg eller bemærkninger vedrørende de spørgsmål, som er genstand for fornyet prøvelse.

3. Så snart der er truffet beslutning om at undergive en afgørelse truffet af Retten fornyet prøvelse, bestemmer førstegeneraladvokaten, hvilken generaladvokat sagen om fornyet prøvelse skal fordeles til.

4. Afdelingen for fornyet prøvelse træffer afgørelse om sagens realitet efter at have hørt generaladvokaten.

5. Afdelingen kan dog anmode Domstolen om at henvise sagen til et dommerkollegium med et større antal dommere.

6. Når den afgørelse, som er genstand for fornyet prøvelse, er truffet af Retten i medfør af artikel 256, stk. 2, TEUF, træffer Domstolen afgørelse om sagsomkostninger.

SYVENDE AFSNIT

ANMODNINGER OM UDTALELSE

Artikel 196 *Retsforhandlingernes skriftlige del*

1. I medfør af artikel 218, stk. 11, TEUF kan en medlemsstat, Europa-Parlamentet, Rådet eller Europa-Kommissionen fremsætte anmodning om en udtalelse.
2. En anmodning om en udtalelse kan angå såvel den påtænkte aftales forenelighed med traktaternes bestemmelser som Unionens eller en af dens institutioners kompetence til at indgå aftalen.
3. Anmodningen forkyndes for medlemsstaterne og for de institutioner, der er nævnt i stk. 1, og præsidenten giver disse en frist til at fremsætte skriftlige bemærkninger.

Artikel 197 *Udpegelse af den refererende dommer og generaladvokaten*

Så snart anmodningen om en udtalelse er fremsat, udpeger præsidenten den refererende dommer, og førstegeneraladvokaten fordeler sagen til en generaladvokat.

Artikel 198 *Mundtlig forhandling*

Domstolen kan træffe bestemmelse om, at forhandlingerne for den også omfatter en mundtlig forhandling.

Artikel 199 *Frist for afgivelse af udtalelsen*

Domstolen afgiver udtalelsen snarest, efter at have hørt generaladvokaten.

Artikel 200 *Afgivelse og forkyndelse af udtalelser*

1. Udtalelser afgives i et offentligt retsmøde.
2. Originaleksemplaret af en udtalelse underskrives af præsidenten, de dommere, der har deltaget i rådslagningen og afstemningen, og justitssekretæren. Når originaleksemplaret ikke længere kan underskrives af en dommer, der har deltaget i rådslagningen og afstemningen, enten på grund af dennes helbredstilstand eller død eller som følge af den pågældendes fratræden eller udløbet af dennes embedsperiode, attesterer præsidenten, at denne dommer har deltaget i rådslagningen og afstemningen.

3. Det underskrevne originaleksemplar af udtalelsen forsegles og opbevares hos Justitskontoret. Det underskrevne originaleksemplar af udtalelsen forkyndes for alle medlemsstaterne samt de institutioner, der er nævnt i artikel 196, stk. 1.

OTTENDE AFSNIT

SÆRLIGE PROCEDURER

Artikel 201 *Prøvelse af Voldgiftsudvalgets afgørelser*

1. Stævning, der udtages i henhold til artikel 18, stk. 2, TEA, skal indeholde:
 - a) sagsøgerens navn og adresse
 - b) underskriverens stilling
 - c) angivelse af den afgørelse fra Voldgiftsudvalget, der anfægtes
 - d) angivelse af parterne
 - e) en kortfattet fremstilling af de faktiske omstændigheder
 - f) de retlige anbringender og argumenter, der gøres gældende, og en kortfattet fremstilling af anbringenderne
 - g) sagsøgerens påstande.
2. Bestemmelserne i dette reglements artikel 119 og 121 finder anvendelse på stævningen.
3. En bekræftet genpart af den anfægtede afgørelse vedlægges stævningen.
4. Så snart stævningen er indleveret, anmoder Domstolens justitssekretær Voldgiftsudvalgets Justitskontor om at fremsende sagens akter til Domstolen.
5. Sagen behandles efter reglerne i dette reglements artikel 123 og 124. Domstolen kan træffe bestemmelse om, at retsforhandlingerne også omfatter en mundtlig forhandling.
6. Domstolen træffer afgørelse ved dom. Ophæver Domstolen udvalgets afgørelse, hjemviser den efter omstændighederne sagen til udvalget.

Artikel 202 *Proceduren i henhold til artikel 103 TEA*

1. En henvendelse i henhold til artikel 103, stk. 3, TEA indleveres i fire bekræftede eksemplarer. Med henvendelsen skal følge udkastet til den pågældende aftale eller overenskomst, de af Europa-Kommissionen over for den pågældende stat fremsatte bemærkninger samt andre bilag til støtte for henvendelsen.

2. Henvendelsen med bilag forkyndes for Europa-Kommissionen, som har en frist på ti dage fra forkyndelsen til at fremsætte skriftlige bemærkninger. Denne frist kan forlænges af præsidenten, efter at den pågældende stat er blevet hørt.

3. Efter indleveringen af disse bemærkninger, som forkyndes for den pågældende stat, træffer Domstolen afgørelse snarest muligt, efter at have hørt generaladvokaten og, såfremt de fremsætter anmodning herom, den pågældende stat og Europa-Kommissionen.

Artikel 203 *Proceduren i henhold til artikel 104 TEA og 105 TEA*

De i artikel 104, stk. 3, TEA og artikel 105, stk. 2, TEA omhandlede begæringer er omfattet af bestemmelserne i dette reglements afsnit II og IV. De forkyndes tillige for den stat, i hvilken den person eller virksomhed, som begæringen er rettet mod, er hjemmehørende.

Artikel 204 *Proceduren i henhold til EØS-aftalens artikel 111, stk. 3*

1. I det i EØS-aftalens artikel 111, stk. 3, nævnte tilfælde indbringes sagen for Domstolen ved en anmodning, der indgives af de kontraherende parter, som er parter i tvisten. Anmodningen forkyndes for de andre kontraherende parter, Europa-Kommissionen, EFTA-Tilsynsmyndigheden og i givet fald for de øvrige berørte, for hvem en anmodning om præjudiciel afgørelse, der rejser samme spørgsmål om fortolkning af EU-lovgivningen, ville blive forkyndt.

2. Præsidenten giver de kontraherende parter og de øvrige berørte, for hvem anmodningen er forkyndt, en frist til at fremsætte skriftlige bemærkninger.

3. Anmodningen indgives på et af de i dette reglements artikel 36 nævnte sprog. Artikel 38 finder anvendelse. Bestemmelserne i artikel 98 finder anvendelse med de nødvendige tilpasninger.

4. Så snart den i stk. 1 omhandlede anmodning er fremsat, udpeger præsidenten den refererende dommer. Straks efter fordeler førstegeneraladvokaten sagen til en generaladvokat.

5. Domstolen træffer en begrundet afgørelse efter at have hørt generaladvokaten.

6. Domstolens afgørelse underskrives af præsidenten, de dommere, der har taget del i rådslagningen og afstemningen, samt af justitssekretæren, hvorefter den forkyndes for de kontraherende parter og de øvrige berørte, jf. stk. 1 og 2.

Artikel 205 *Afgørelse af tvister som omhandlet i artikel 35 TEU i den
affattelse, der var gældende forud for Lissabontraktatens
ikrafttrædelse*

[Ophævet]

Artikel 206 *Anmodninger i henhold til artikel 269 TEUF*

1. En anmodning i henhold til artikel 269 TEUF indleveres i fire bekræftede eksemplarer. Med anmodningen skal følge alle relevante dokumenter, herunder i givet fald bemærkninger og henstillinger fremsat i medfør af artikel 7 TEU.
2. Anmodningen med bilag forkyndes efter omstændighederne for Det Europæiske Råd eller for Rådet, som har en frist, der ikke kan forlænges, på ti dage fra forkyndelsen til at fremsætte skriftlige bemærkninger. Artikel 51 finder ikke anvendelse på denne frist.
3. Anmodningen med bilag fremsendes ligeledes til medlemsstaterne, bortset fra den omhandlede stat, samt Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen.
4. Efter indleveringen af de i stk. 2 nævnte bemærkninger, som forkyndes for den pågældende medlemsstat samt de af stk. 3 omfattede stater og institutioner, træffer Domstolen afgørelse inden for en frist på en måned fra indleveringen af anmodningen, efter at have hørt generaladvokaten. Domstolen kan efter anmodning fra den pågældende medlemsstat, Det Europæiske Råd eller Rådet eller af egen drift træffe bestemmelse om, at retsforhandlingerne også omfatter en mundtlig forhandling, hvortil samtlige stater og institutioner, som er omfattet af denne artikel, indkaldes.

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 207 *Tillægsreglement*

For så vidt ikke andet følger af artikel 253 TEUF, udfærdiger Domstolen i samråd med de pågældende regeringer et tillægsreglement om den fremgangsmåde, Domstolen skal følge med hensyn til:

- a) retsanmodninger
- b) ansøgninger om retshjælp
- c) Domstolens anmeldelse af vidners og sagkyndiges edsbrud, jf. statuttens artikel 30.

Artikel 208 *Gennemførelsesbestemmelser*

Domstolen kan ved særskilt retsakt vedtage praktiske gennemførelsesbestemmelser til dette reglement.

Artikel 209 *Ophævelse*

Dette reglement træder i stedet for procesreglement af 19. juni 1991 for De Europæiske Fællesskabers Domstol, som senest ændret den 24. maj 2011 (*Den Europæiske Unions Tidende* L 162 af 22.6.2011, s. 17).

Artikel 210 *Dette reglements offentliggørelse og ikrafttræden*

Dette reglement, som har retsgyldighed på de sprog, der er nævnt i artikel 36, offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* og træder i kraft den første dag i den anden måned efter offentliggørelsen.
